

౧౯౨౪ ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

జెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 3-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

No. 180
సంచిక ౧౮౦

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొప్ప గొప్పవారిచే వేలక వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది సంవత్సరము చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

ఆమృతాంజనము నకలవిద

తలనువ్వుల మాన్పును, బాంబుపుబ్బల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంతిది

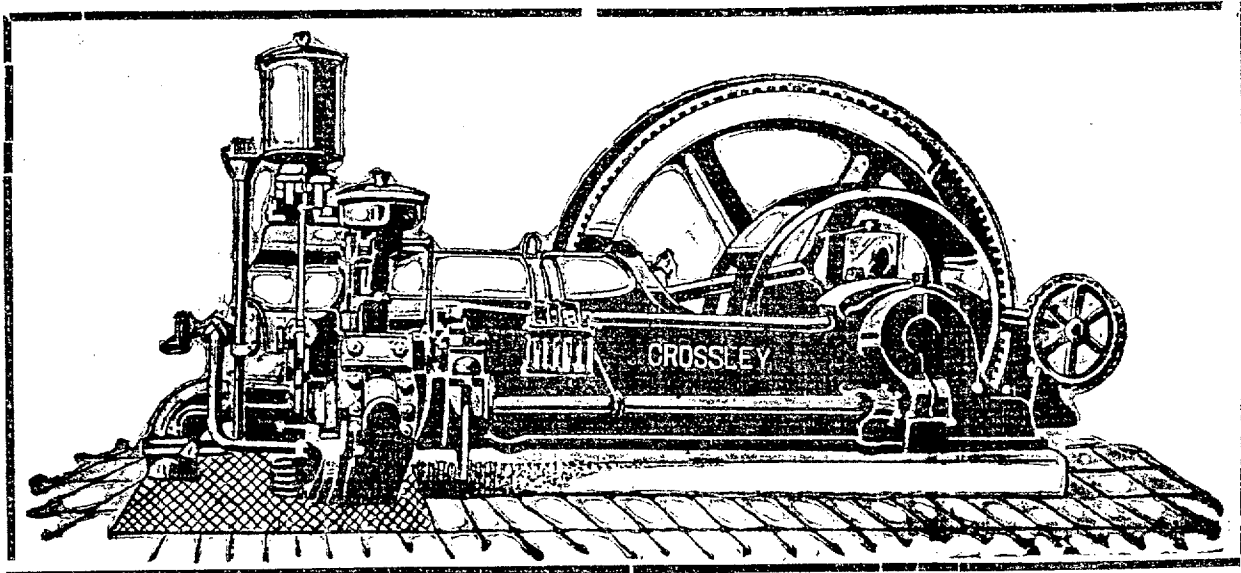
ఈమందును దుద్దగానే జెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్కారములను తొలగించి ఉపశమన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసెను.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.

నక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

క్రాస్సిగాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము, ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సం
వత్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజి
నిగు శాస్త్రము
నందు తేలిపబడి
నప్రకారము సరి
యైన వైపు
మూవరు మొద
లగువాటితో
గలదు.

1546

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూడాయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది

ఎంజినిర్లు, రైస్ మిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోవడము.

క్రాస్సిబ్రదర్స్ (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

Foreign and Indian Business Houses

AS FEW TESTIMONIAL.

ప్రాచీనర్, సేఖర్, మెస్మరిస్టు వలూరు.

డా॥ ఆనిబినెంటుగారి ఉపన్యాసము

శనివారమునాటి తరువాయి

విదేశములనుండి చూడవచ్చు ప్రయాణికులకొరకు పత్తే కమండరములు నిర్మించబడినవి. కళాశాలాధికారులు మనీదు

విద్యాలయమునందు నివసించువిద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు పాంథులు అందరికి అనుదినము భత్యములిచ్చుచుండుదురు. బాగుగా విద్యనేర్చుకొను విద్యార్థులకు భనసహాయము చేయుచుండుదురు. దీనికిగు నయముంతయు ప్రభుత్వమే భరించును.

డిప్టీ కలకాలంగూడ పోటీనిలువజాలని యాయున్న త విద్యాస్థానమంతయు పూర్తిగా కాలవశమున యిప్పుడు రూపుమాసినది.

కూడాము పెరీపుగారు కేరొక పశుపాలకుడు, ఈయన సుల్తాన్ గా నుండినపుడు హిందువులను ఉద్యోగులుగా నియమించెను. ఒక హిందూ దేవాలయమునందు 18000 గ్రంథములగుపడగా అందు కొన్ని మతగ్రంథములను భాషాంతరీ కరించవలెనని హిందూపండితుల నియమించెను.

సుల్తాను సికందరు తన ఆస్థానమునకు అరేబియనుండి, బోక్రానుండి, పెర్షియనుండి పండితుల రప్పించెను. ఈతని కాలమున హిందువులు పెర్షియనుభాష నేర్చుకొనెడివారు.

ఈదేశమునందు ఇస్లాము మతవ్యాప్తికై చాల చిన్న చిన్న మహమ్మదీయ రాజ్యములు తలయెత్తినవి. ఒకభామినీ రాజ్యపాలకుడగు మహమ్మదు షా అనాదుల కొరకై డక్కనులో 1878 సం॥ మద్రసును స్థాపించెను. అందు మంచిమంచి పండితుల నియమించెను. అనేకపాఠశాలలను నిర్మించెను. పిరూజా అను కేరొకసుల్తాను గొప్పగొప్పపండితులను తనయాస్థానమునకు ఆహ్వానించుచు విదేశములనుకల సంపెడివాడు. కేరొక సుల్తానుని మంత్రి బీదారునందు ఉత్తన్న తకళాశాలను నిర్మించెను. ఇది ఆకాలమునాటి విద్యాలయములన్నిటియందుఉత్తమమైనదిగా పాటింపబడెను. బి జ పూ రు (విద్యాపురము) నందు హిందూ కళాశాలయొకటియుండెను. ఇది మూడంతస్తులయొడ. హిందూరాజ్య మంతరించుటతో యిది నాశనమొందలేదు. పిదప మహమ్మదీయులుగూడ దాని విద్యాగౌరవమును కాపాడిరి. ఇందలి గ్రంథములలో ముఖ్యమైనవాటిని శౌరంగశేఖు స్వాగ్రాముడు గొంపోయెను.

హైదరాబాదు ప్రభుత్వమునందు చాలియారమినారు, మనీదు నిర్మింపబడినవి. ఇందు విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకు వసతి గృహములుగలవు. ఇది దివ్యముగు సాసననిశ్ కిల్లి ము ననుసరించి కట్టించబడినది. మ. క్వోరీకుటుబుషాగారు దీనిని గట్టించెను. వారు అనేక ప్రైవేట్ విద్యాలయములనుగూడ కట్టించిరి.

ఈచిన మహమ్మదీయరాజ్యములలో కల్ల బాసుపూరు రాజ్యము విద్యాస్థానముగా రాణించెను.దీనిని పాలించిన ఇబ్రహీముషాహీన్ ప్రాచ్యదేశ విద్యాధికుల నందరిని తన యాస్థానమునకు రప్పించెడివాడు. ఈతని కోడలు అనేక మనీదుగున, మద్రసులను, కట్టించివిద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకు గూడ భనమొసంగి వారుయెట్టిలోపములు లేక స్వేచ్ఛగ విద్యావ్యాప్తికే తమకాల మంతయు వినియోగించునట్లు జేసెను. సాహిత్యమేగాక కళలుగూడ నేర్పెడివారు. తెంగాలులోను యితర చోట్లను యీ మహమ్మదీయరాజ్యము లన్నియు నశించినవి. మహమ్మదీయులే కొందరు భాగవత మహాభారతములను సంగభాషలోనికి తర్జుమాజేయించిరి.

మొగలాయిలలోబాబరుచాలవిద్యావంతుడేగానియితను విద్యావ్యాప్తికే సహాయపడినట్లు లాగారు జెప్పవచ్చును. హుమయూను విద్యాభిమానియేగాని పూర్వపు మహమ్మదీయ రాజులవలె ప్రోత్సాహ మొనగటలేదు.

అక్బరు (1556-1605) గొప్ప విద్యాభిమాని. ఆయన ఫెటాపూరు సిక్రియందు ఇబ్రాహీము ఖానాయన దర్బారు స్థాపించి, యందు సూఫీలు, మయ్యలు, వైద్యులు, మత ప్రచారకులు, న్యాయవారులు, సున్నీలు, బ్రాహ్మణులు, జెయినులు, జాధులు, క్రైస్తవులు, యూదులు, జొరాస్ట్రీలు, యితర మతాభిమానులు విద్యావంతులు అందరును అన్ని శాస్త్రముల గూర్చి ఒక్క జేడికపైనే చర్చించునట్లు ఏర్పరచెను. మహాభారతము, రామాయణము, అధర్వవేదము లీలావతిమున్నగు గ్రంథములను పెర్షియను భాషలకు భాషాంతరీకరించెను. అక్బరు ఏక్కడలేని గ్రంథములను ప్రాసజేసెడివారు. ఆయన విద్యవిషయములందు ముఖ్యస్థానమయినది. పరిశ్రమల కళలుగూడ అభివృద్ధి జేందినవి. హజ్రతు జిమ్మ దక్షిణమున ఒక కళాశాలను స్థాపించెను. గాని అది సిపాయిల తిరుగుబాటు సరికి శిథిలమైనది.

ములను పెర్షియను భాషలకు భాషాంతరీకరించెను. అక్బరు ఏక్కడలేని గ్రంథములను ప్రాసజేసెడివారు. ఆయన విద్యను నూతన పద్ధతులపై నేర్పనట్లు యేర్పరచెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు యేక పాఠశాలల నుండు చదివెడివారు.

భవాధికులు గొప్పవారుగూడ విద్యకు ప్రోత్సాహ మొనగిరి. జహంగీరు తన తండ్రిస్థాపించిన మద్రసులను మరమ్మతు జేయించెను. అక్బరునాడు ఆగ్రా విద్యావిషయములందు ముఖ్యస్థానమయినది. పరిశ్రమల కళలుగూడ అభివృద్ధి జేందినవి. హజ్రతు జిమ్మ దక్షిణమున ఒక కళాశాలను స్థాపించెను. గాని అది సిపాయిల తిరుగుబాటు సరికి శిథిలమైనది.

పెర్షియనుగూడ హిందూస్థానమును "కేవల మజ్హాన స్థానము"ని నుడివిచ్చట కళాశాల లెట్లు నిర్మింపబడినవని ఆశ్చర్యపడెను. ఐరోపియను ప్రయాణికుడు తనకు నూతనమైన దేశాంతర్యాగమున ఆధికతను గూర్చి యేమి తెలియగలదు.

ఐరోపియనుల రాక

ఈస్టుఇండియాకంపెనీవారు ఆనిని ప్రవేశించినపుడు విద్యావిషయములగూర్చి అంతగా ప్రాకులాడలేదు. ఆ కంపెనీ నీకి కావలసిన గునుస్తాలు గ్రామబడులనుండియే తయారయ్యెడివారు. ఈ గ్రామబడులు ఆక్రాలమున యెక్కువపేర్వడక బోయినను, అవిలేకుండినచో దేశమంతయు అజ్ఞానాంధకారమున మునిగియున్నట్లులే. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రాసజేసిన పూర్వవాతలందు గ్రామోద్యోగల జాబితాలు గలవు. గ్రామములో దేవాలయ ఆర్చకుడే గ్రామఉపాధ్యాయునిగా నుండినట్లు అందు తెలుపబడినది. బానుమధేగా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

బ్రిటీషువారు దేశమునాక్రమించుకొనినపుడు పశ్చిమ మధ్యరాష్ట్రములందు తప్ప తక్కిన అన్ని ప్రాంతములందు ఒక రీతి జాతీయవిద్యావిధానము వ్యాపించియుండెను. కాని అన్ని చోట్లను గూడ గ్రామములోని సంఘాద్యోగియే ఉపాధ్యాయుడుగా మారినట్లును, ఆయన ఉద్యోగగౌరవముచేతనే యెక్కుడుగా పాటింపబడుచుగాని గ్రామములో యికోద్యోగలతోపాటు స్థిరవాసివలె గౌరవింపబడనట్లును గనవచ్చును. ఈ మాట నిజమేకాని చాలగ్రామములలో ఉపాధ్యాయునకు స్థిరసంబంధము గలట్లు పెక్కు నిదర్శనములు గలవు.

ఇండియాలో ఆంగ్లేయులు జయముపొందుటకు, ప్రతి గ్రామమునందును చదువను వ్రాయును లెక్కింపును కేర్చుటకై పాఠశాలలను నిర్మించుటయే కారణమని సర్ థామసుమక్రోగారు 1818 సం॥ పార్లమెంటుసభయెదుట విన్నవించెను. గ్రామ సంఘములు, అందలిపాఠశాలలనుగూర్చి యాదిగవ దెలుపబడిన ఈస్టుఇండియాకంపెనీదైర్ఘ్యము 1814 సం॥ బంపిన డిక్టాచియం దిట్లున్నది.

హిందువులలో నీగౌరవనీయముగు సంఘసంఘ అనేక యెండ్రుండి కొనసాగుచున్నది. దీనివల్లనే దేశీయులు లెఖల యందును వ్రాయుటయందును తెలివి తేలుటగలవారని విదితమగుచున్నది. ఈసంస్థల ప్రయోజనముగూర్చి మేము చాలతెలిసికొంటిమి. మీరు సత్వరముగ యీసంస్థల ప్రస్తుతపరిస్థితుల నెరిగి మాకు తెలియజేయవలెను. ఈలోపుగా గ్రామఉపాధ్యాయులకు ప్రభుత్వసంరక్షణమొసంగి, వారిలోనెవరైన యెక్కువ గొప్పగాగణింపదగినవారయినచో వారికి ప్రత్యేకపద పాఠములనొసంగి ఉన్నత పదవులకు శిష్యుని జేయవలెను. వారి స్థితిగతులు చాలతక్కువగా యగు పడవచ్చును. కాని యీదేశములో నట్టివారితో సరిపోల్చి జూచినచో అచ్చటి గ్రామఉపాధ్యాయులు ఇండియా యంతటిలోను యెక్కువగా గౌరవింపబడుచున్నారని తెలియుచున్నది.

1816 సం॥ మదరాసునందు గ్రామవిధానము. భగ్న మొనర్చుటతో పాఠశాలలు నిర్మిత్వము చేయబడినవి. గ్రామముల మొత్తము హక్కుక్రిందనుండి భూమిపై పన్నులు విధింపగ నేరయుటలు పేదవారలై గ్రామ ఉపాధ్యాయులను తీక్రియ్య జాలకుండిరి. అంతటితో ఉపాధ్యాయులు అంతరించెను. ఇప్పటికి అచ్చటచ్చట విధిబడులు గోచరించును. సంగరాష్ట్రమునందు విద్యావిధానము గూర్చి 1835-38 సం॥ విచారించి నిజేదిక నండిన ఆడమ్మగారు కొన్ని ముఖ్యజిల్లాలగూర్చి వ్రాసెను. అందు మద్రసులేగాక పాఠశాలలు మక్తలుగూడ యుండినట్లు దెలిపెను. మద్రసులు (బోంబే) అన్ని పెద్దపట్టణములందు గలవు. అందు ఆరేండ్లనుండి 16 యెండ్ల బాలురందగు విద్యనభ్యసించెడి వారు. వ్రాయుట చదువుల తేజారచన, ప్రాథమికగణితము, వాణిజ్యము లేక స్వగసాయ లేక్కలు నేర్పెడివారు. వాగ్దగారుగూడ గుప్తే దెలుపుచున్నాడు. మహమ్మదీయవిద్య అతిత్యంతముగ తీగించినది. 1912 సంవత్సరమునందు 1446 అరబిక్ పెర్షియను విద్యాలయములు (మద్రసులు) 8288 మరాఠీ పాఠశాలలు (మక్తలు) యుండెడివి. 1997 సం॥ 2051, 10,504 యుండెడివి.

విద్యారాహిత్యము

విదేశమునుండివచ్చిన వర్తకసంఘమువారు లాభము కొరకు చూచుకొనుటయేగాని, దేశ ప్రజలలో విద్యాభివృద్ధికి పాటుబడుదురనుట అసహజము. వారి కవసరము నంతే వరకే ప్రయత్నించెదరు. కంపెనీవారు విద్యకుగాను ఒకలక్ష రూపాయలను ప్రత్యేకించినగాని పార్లమెంటువారు తమభార్యులను పునరుద్ధరింపమని వదతు విధించుటచే 1814 సంవత్సరమున విద్యనుగూర్చి విచారణజరిపించిరి. కంపెనీవారికి కొంతమంది ఆంగ్లముతేర్చిన చిన్న ఉద్యోగులుమాత్రము ఆ వసరముగా నుండెను. కావున దేశభాషలనుగూర్చి యేమియు శ్రద్ధవహింపలేదు. సంస్కృతము, అరబిక్, పార్సీ, హిందీ ఉన్నతవిద్యలకు యిదివరకుండిన హిందూ మహమ్మదీయరాజుల ప్రోత్సాహము పోయినది. సరియైన ప్రోత్సాహములేక ప్రజలలో విద్య నశించినది. రెండుయూడు తరములవరకు విద్యవిహీనయై యున్నచో దేశమునందున్నంతమార్పు మరిదేనివలన యుండదు.

సర్ థార్లసుపుడుగారు 1914 సం॥ ఆంగ్లబడులనుప్రవేశపెట్టి ప్రభుత్వమువారు ప్రోద్బలమొసంగుటతో ప్రజాబాహుళ్యము త్వరితముగ అజ్ఞానమునందు మునిగిపోయిరి. ఏదేశమునందైన ప్రజలకు వారిదేశభాషయందే విద్యనేర్పవలెను. అదిలేక పోవుటచేతనే హిందూదేశము నాగరికప్రపంచ మంతటిలోను మిగులఅజ్ఞానమును దేశమయినది. ఉన్నతవిద్య నేర్చినవారు బహు స్వల్పసంఖ్యయు, విద్యావిరహితముగు జనబాహుళ్య మత్యధికముగ నున్నది.

పరిస్థితులు రానురానుమారివి. భారతదేశీయభాషలు తమ పూర్వస్థితికి రాజొచ్చెను.

ఆవశ్యకమగు మార్పులు

ప్రస్తుత పాఠశాలలందు ఆవశ్యకముగా జరుగువలసిన మార్పులేమన అన్ని విషయములు దేశభాషలో నేర్పవలెను. ఆంగ్లభాష విడిచి, హైస్కూల్లయందు రెండవభాషగానేర్పవలెను ఆధునిక ఆంగ్లభాషను ప్రసంగించు విధముగను, సరళగానుండు కథలపుస్తకములగు గట్టిగచదివి వినిపించుటగను, చిన్న చిన్న పద్యములను కంఠాపాఠము జేయించుటవల్లను, నేర్పవలెను. విశాలదృష్టితో దేశాభిమానము గలిగియుండునట్లును, దేశవిషయములందు ప్రోత్సాహము గలిగించుటకును, భారతీయులచే వ్రాయబడిన భారతదేశచరిత్రకు చదివించవలెను. సాహిత్యవతనము విశ్వవిద్యాలయములకు చెందును. విద్యాభివృద్ధిక లగుటకన్న విజ్ఞానాభివృద్ధి కెక్కు డనుకూలించును.

గ్రామములో గ్రామపాఠశాలలను నిర్మించుట, గ్రామ పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించుట, సరియగు భూవిభజన యేర్పాటు జేయుట, అవసర మైనచోట్ల నీటి సరఫరా యేర్పాటు లానర్చుట- యివన్నియు పరిపాలకులు దేశోద్ధారకులు జేయవలసిన కార్యములు. ఈ కార్యనిర్వహణమునకు ఉత్తమస్వభావమును, అనుభవముగల మేధాశక్తియు, ప్రేమప్రపూర్ణచుగు హృదయము, చురుకుగ పనిచేయుగల దృఢకాయము గలిగియుండు యువకులు గావలెను. దేశములోని యువతీయువకులనట్టి సమగ్రులుగ జేయుటయే విశ్వవిద్యాలయముల కర్తవ్యము.

ఇచ్చటవిద్యార్థులుగానున్న యవ్వను లగు మీకుయిచ్చట శిక్షణబొందువత్సరములే యమూల్యములు. ఈకాలము వృథజేసి నచో యిప్పుడున్న మంచి యవకాశము నవలంబోవును.

మీలోకొందరు నేడుయవ్వనమునుండి పాఠసదశకు రానున్నారు. దానితోపాటు మీకు కొన్ని కార్యభారములు భాగ్యులు సొల్పుములు. నేనజేయుస్వాతంత్ర్యము అన్నియు పైబడును. మీరుమీదేవరమును నూతనదేశములో ప్రవేశించి అనేక కష్టమునష్టములకు బొందుటకును, నూతనమిత్థలను సంపాదించుటకును అనేక స్త్రోబుముల ననుభవించుటకును వీలొసంగు ప్రమాదకరముగు ప్రయాణముగా గణించి అన్నిటిని దైర్యముతో నేదుకొనకుండునచో మీదీవితము సాఫల్యము కానేరదని యెరుంగవలెను. సోదరసోదరీ మణులారా! నేటినుండియీ మీరుదైవమునకు మానవునికి నేనజేయుటయందే శ్రద్ధవహించుడు. అప్పుడు రెంటికిని భేదములేదని దెలియగలదు. మానవహృదయగర్భితముగు దైవము మీలోనుండి అపారముగు తనశక్తిని బాహమున వెల్లెబ్బుచు. మీరు నేనజేయు స్రుతిమానవునియందు అగోచరుడగు అంతర్యామిని పరాత్పరుని గుర్తింపగలుగుదురు. ప్రపంచమంతయు ఆదికృనుండరమూర్తి ప్రభావముచే దేశోపతమగును. ఆశక్తి బలముగామారును. అనందో బ్రహ్మలేత్యగుని, యనురీతిగా దుఃఖముంతయు అనందముగా మారును.

జంతుహింసా నివారణ వాసరము

ఎట్లు నిర్వహించవలెను

ఒక బహిరంగనభ

జంతుహింసా నివారణ వాసరమునం దేవిధముగ ప్రచార మొనర్పవలెనను విషయమును నిర్ణయించుటకు గాను గతశని వాసు సాయంత్రము, వెస్టికలకాలాభివృద్ధిసమయమునందు, ముక్తరాను టి.ఎస్.ఎస్.గారి యధ్యక్షతన క్రింద నొకసభ జరిగెను. అందు వేర్వేరు సాంఘిక పుర విభాగముల నాయకులు పాల్గొనిరి.

జంతుహింసా నివారణసంఘము గౌరవ కార్యదర్శియగు తిరుపతిరామకృష్ణచారిగారు, నవంబరు మాసమునందు జంతు హింసానివారణ వాసరము జరుపుట కుద్దేశింపబడినది యు, ఈవాసరమున వేర్వేరు మత, సాంఘిక సంఘములవారు, తమను విలగరించి, జంతుహింసా నివారణమునకు ప్రయత్నించి తోడ్పడవలెననియు గోచెను. ప్రజలందు జంతుహింస తగ్గిపో వలెననినచో బాలుకును బాలికలను నొసగు విద్యయందు దీవో ధనము నొనర్పవలెను. అందు కొరకుగా నిటీవల జరిగిన ప్రధా నోపాధ్యాయలసభయందు పాఠశాలలోగూడ నివాసరమును జరుపుట కేర్పాటులు గావించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

పాఠశాలలందు దవలంబింపవలసిన పద్ధతి

తిరుగల్గి క్కేటి హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు పి.పి. సుబ్రహ్మణ్య ఆయ్యరుగారు. పాఠశాలలందు దీవాసరము కెట్లు నెరవేర్చవచ్చునను విషయమున నూచనల నొనర్చుచు, ఇది వరకు జంతుహింసలను పాపములగురించి విద్యార్థులచే వ్యాస ములను వ్రాయించి జి|| హి || ని || స || ఘ || ము వారు వానికి బహుమతుల నొ గు చుం డె డి వార ని నుడివెను. ఇందువలన విద్యార్థుల కీవిషయమున కొంతయుత్సా హము జనించెను. కాని, విద్యార్థి బృంద సామాన్యమున కీ విషయముతో స్పర్శయే గలుగలేదు. అప్పుడప్పుడు పాఠశాల లోని వాదానువాదసంఘములందును, సారస్వత సంఘములం దును, జంతుహింసను గురించి చర్చించుచుండవచ్చును. కాని విద్యార్థుల కీవిషయమునం దెక్కువ యుత్సాహమును కలిగింప జేయుటకు ఎట్టి ప్రయత్నములను నొనర్పబడలేదు. రాబోవు జి|| హి || ని || వాసరమునందు ప్రతిపాఠశాలయందును, నీసభల నేర్పరచి, ఈ విషయమునం దెక్కువ శ్రద్ధ దీసికొనుమన్న పెద్ద లను పిలిచి వారిచే నుపన్యాసముల నిప్పించవలెను. జంతుహిం సానివారణకార్య మిదేశమున చాలనుసాధ్యము. సామాన్యము గా భారతీయబాలురు జంతువులయెడల దయాస్పృహవముగల వారు.

మత సాంఘిక సంస్థలవారి చని

జి.డి.ఎ. లితుగారు, మతసంస్థ లీవిషయమున నొన ర్చగల విషయములను వివరించుచు, స్వభావముచేత నాసంస్థలు బోధనాసంస్థలనియు, అట్టి బోధనలవ్వారా, ప్రజలలో జం తువులయెడల దయాబుద్ధిని కలిగించి దాని నాచరణలో పెట్టు నట్లునర్పవలెనని, నుడివెరి. ఆదివారములందు చర్చిలయందు, మత విషయములగురించి పాఠముల బోధించునపుడు, బాలురకును, బాలికలకును, జంతువులయెడల దయనుగురించి బోధించుటకు చాల యవకాశములు గలవు. పెద్ద పెద్ద మతయుత్సవదినములలో అట్టి యుత్సవ ప్రదేశములందు పన్యాస ముల మూలమునను, లాంతరు సహాయ ముతో నొసగు యుపన్యాసముల మూలమునను చాల యునర్ప వచ్చును. సంవత్సరమున కొక్కవారమున దేశమునం దన్నిసం స్థలవా రీవిషయమున కలసి తమ ప్రయత్నముల కేంద్రీకరించిన యెడల అద్భుతమున ప్రబోధమును గలుగజేయువచ్చును.

డా|| ఆనీబి సెంటుగారు

జంతుహింసను అన్నిసంఘములను, మతములను నిర సింపించుచేయునట్లుచేయు, అందుచే నీ సమస్య వ్యక్తివిషయ మైనదియనియు, అందుచే ప్రతివారును కార్యాచరణయందు దీనూ త్రమును గమనించుట ప్రధమకర్తవ్యమనియు ఆనీబి సెంటు గారునుడివెరి. ఆటకరువాత, ఇతి లెట్టి హింసనొనర్చుచున్న పురుషులు జూచినచో అట్టిహింసకు జని మెల్లగా, దయగలుగు నట్లు బోధించి అట్టి హింసను మాన్పింపజేయవలెను. ఇవి ప్రతివ్యక్తియు నొనర్చగలిగినకార్యములు కొన్ని ఆవులను, తల కొమ్ములను కాళ్లను త్రాడుతో కట్టివదలుచుండుట నీ పట్ట ణమున జూచుచున్నాము. మోటారుబడిగాని వైకిలుగాని మీదకు వచ్చినపుడు తప్పించుకొనుటకు పరుగెత్తుటకు అట్టి

ఆవుల కొంతమూత్రమును వీలుండదు. బండ్లవాండ్లు సాధారణ ముగా, ఎద్దులులాగజాలవంతబరువును వేసి తోలుచుందురు. అట్టి పందర్బమున బండివానివద్దకుగాని, బండితోలువాడు ఎడ్ల యజ మానిగానప్పుడు కంట్రాక్ రువద్దకుగాని జని, అట్టి హింసనుండి అతనిని మరల్చుట కెత్నింపవలెను. కలకత్తాలో నీ విధమును హింసను నిషేధించుచు నిదివరకే కాసనమునర్పబడెను. ఎద్దు యొక్క ఎత్తు క్కేసామర్థ్యములనుబట్టి వానిచేమోయించు బరు వును నిర్ణయించుచు మదరాసునందుగూడ నొక కాసనముయొ నర్చుట అవసరము. ఇట్టిహింసలనాపుటకు కాశీయందు, సెం ట్రలు హిందూపాఠశాల విద్యార్థులు చాల ప్రయత్నములొనర్చి తుదకునగరమునుండిఅట్టిహింసను పూర్తిగబహిష్కరింపగలిగిరి. ఆపాఠశాలపరిపాలనఇతరులచేతిలోనికివెళ్లినతరువాత నీదురాచా రము తిరిగి నగరమును ప్రవేశింపలేదని ఆశించెదను. కుక్కలను కర్మమున హింసను మాన్పివిషయము చాలతీవ్రమైనది. దానిని బాగుగ విచారింపవలెను.పిచ్చికుక్కలవలన ప్రజలకు చాల అపా యముగలదు. కాని కుక్కలనున్నిటిని చంపుటకు అధికారులు గావించుప్రయత్నములు అందులకు తగువిధముగాజాలదు. అట్టి పందర్బమున కుక్కలవైద్య మొనర్చుటకు ప్రయత్నములొ నర్పవలెను. "ఉత్తర హిందూదేశమున సామాన్యముగ పక్షులను పంజరములలో పెట్టి సెంచుచుందురు. ఒక గృహముందు ఒక పక్షిని పంజరములోనుంచి చీకటి కొట్టునందుంచిరి. అందులకు కారణముడుగా నాపక్షి చీకటిలోమాత్రమే గాన మొనర్చు నని నుడివెరి. తమ సంతోషము నిమిత్తము, ఆపక్షులకు స్వభా వవిధములగు గాలి వెలుతురులనుగూడ నిరాకరించుట చాల ప్రారము. అద్భుతవశమున దక్షిణ హిందూదేశమున నిట్టిచర్య లంత విస్తారముగ లేవు.

మనుష్యుల ఆహారముల కొరకు జంతువులను చంపు విష యము చాల క్షిప్రమైనది. ఇట్టి పందర్బమున జంతుహింసను సంపూర్ణముగ మాన్పజాలకపోయినను చంపబడు జంతువునకు బాధ గలుగకుండ చంపవలెనని ఆంగ్లదేశమున నిబంధనల నే ర్పరచిరి.

జంతుహింసానివారణమును ప్రతివత్సరమును జరుపు చుండు టవసరము. ఒక్కవారమున పనిజేసి యూర కొనక సంవత్సరము పొడుగుననుగూడ ప్రచారమును సాగించు చుండవలెను.

ట్యూకుగారు

తరువాత డిక్సెన్స్ పి. ట్యూకు అనునామె చాలవరక జూనముచే జరుగనున్నదనియు అందుచే ప్రజల కట్టిహింసను గు రించి చెలిసినయెడల వారు వెంటనే మానిజేసెదరనియు నుడివె ను. మొదట బాలురయందును బాలికలయందును నీ ప్రభోదము ను గలుగజేయవలెను. ఒక్కవార ముత్సాహముతో నీపనిని ముగించి యూరుకొనగూడదు. సంవత్సరమంతయు గూడ పా తశాలలందును చర్చలయందును జంతువుల యెడల దయనుగురించి విద్యార్థులకు బోధించుచుండ వలెను.

పార్సీ సంఘముతరపున పి. చి. కుకరువారు మాటలా డుచు జంతుహింసానివారణసంఘమునకు తగు ఆర్థిక బలము లే దని యు ఆ ర్థిక బల ము ను జే మా ర్చుటకుగాను ప్రభుత్వమువారి యనుమతినిపుచ్చుకొని ఒకలాట రీనేర్పాటుజేయవలసిన వనియునుచించిరి.

తరువాత, స్వామిఅశోకానంద, హమీదుహాస్సనుగార్లు హిందూ మహమ్మదీయసంఘముల తరపున ఈయుద్దమమును జ యప్రదనుటకు తమకే క్షేత్రంతన నువయోగించి సహాయమొన ర్చెదమని వాదనామొర్చిరి. తరువాత నీక్రిందిలిక్కాన మధ్యక్షునిచే యుపపాదించబడి ఏకగ్రీవముగ సభవారిచే నామోదింపబడెను.

ప్రస్తుతముగానించుచున్న జంతుహింసయందు చాల భాగము, ప్రజలఅజ్ఞానమువలనను, ఆనాలోచనవల్లను సంభవించుచుండుటచేత—జంతువులయెడల దయతోనుండుట తమవి ధ్యుక్తకర్మమును భావమును యవలంబించి అభివృద్ధిపరుచునట్లు విద్యమతోబోధనములను నేర్పవలసియున్నది.

అందుకొరకుగాను జంతుహింసానివారణవాసరమున మతబోధకులను, ఉపాధ్యాయులను, జంతువులయెడల గన్ప రుపవలసిన ప్రేమయొక్కప్రాముఖ్యతనుగురించి శ్రోతలను ము ఖ్యముగాని వాసరమున నుద్బోధింపవలసినదని ఈసభవారుగోరు చున్నారు.

తరువాత నేయేసంఘమువా రేయేవిధమున నీవాసరము ను జయప్రదముగ నిర్వహింపవోడ్పడునదియు దెలుపగోరు ము నాయాసంఘముల వారికి వ్రాయుటకు నిశ్చయింపబడెను.

39 వ దేశీయ మహాసభ

3 వ వ్ర క ట న

కాంగ్రెసు ఆవరణ

బెల్గాము రైల్వేస్టేషనుకు ఒక మైలుదూరమున బెల్గాము ఎల్వేస్టేషను స్థలములందు 83 యకరముల యావరణ కాంగ్రెసు కొరకు ప్రత్యేకింపబడెను. కాంగ్రెసు ఆవరణ యంతకు ప్రఖ్యాతసామ్రాజ్యమును విజయనగరమును పేరొంగులందును. ఎం ఎస్. ఎం. రైల్వేకంపెనీ వారి పూనా-బెంగళూ రు రైలుమార్గము యీ యావరణగుండా పోవును. అచ్చోలు కాంగ్రెసునకు నుకూలముగా కంపెనీవారొక తాత్కాలిక స్టేషను యేర్పాటుజేయ నంగీకరించిరి.

నివాసనసలి

ప్రతినీధులు, ఆహ్వానసంఘసభ్యులు, ప్రేక్షకులుయితరచోట్ల నుండివచ్చువారికి నివాసముల కేర్పాటులుజరిగినవి. ప్రత్యేకముగా పాకలు నిర్మింపబడినవి. ప్రతివారికిని బసలో నొకమంచము ర్పబడును. కాంగ్రెసుసభ్యులను బసలకుగాను మనీషిఒక్కొం టికి రూ 4 చెల్లించవలెను. నవంబరు లోపున దరఖాస్తులను వాటితోపాటు రూ 30 ప్రేక్షక రుసుము రూ 4 అద్దెయు పంపించుకొను ప్రేక్షకులకు మాత్రమే ఆహ్వాన సంఘమువారు బసల యేర్పాటు చేయగలుగుదురు.

కుటుంబవసతులు

ప్రతినీధులకు, ఆహ్వానసంఘ సభ్యులకు అవసరముగు వారికి ఒకవంటగది స్నానముచేయుగది వేరొకగది గలసి మూడుగదులుండు ప్రత్యేక బసలు యేర్పాటు జేయబడును. అట్టిబసలకు రూ 50 అద్దెయుండును. అట్టిబస గోరువారు నవం బరు 20 వ తేదీలోపుగా కార్యదర్శికి తెలియజేసి ముందుగా రూ 20 పంపవలెను. ఇవి నిర్ణయప్రకారము కట్టించ బడును గావున ముందుగా తెలుపవలెనచో ఆహ్వానసంఘము వారు సదుపాయము జేయజాలరు.

భోజనవసతి

ఆహ్వాన సంఘమువారు ఒకటి వంటశాలను (జనరలు కిచను) యేర్పాటు జేయుదురు.

దినమునకు రెండుపూటల భోజనమునకు రూ 1.80 ఒక సారి మాత్రమే అయినచో రూ 1 చెల్లించవలసియుండును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములవారెవరైన ప్రత్యేక వంటశాలల నేర్పాటుజేయగోరుచో ముందుగానే తెలియజేయవలసియుండు నని వ్రాసియుంటిమి.

శీతోష్ణనిధి

బెల్గాములో డిశంబరు మాసమునందు శీతోష్ణనిధి అను కూలముగనే యుండును కాని చలియధికముగనుండును. ఒకప్పు డు పగటివేడిమి 60° మాడతగ్గుచుండును. ప్రతినీధులు చలినుండి కాపాడుకొనుటకు తగినన్ని బట్టలు తెచ్చుకొన ప్రార్థితులు.

ఎం. ఆర్. కెంభావి

జనరలు కార్యదర్శి.

ధర్మగ్రంథాలయ పత్రిక

సమస్తజాతీయోద్యమములకు పునాదియైన గ్రంథాల యోద్యమమును ఆంధ్రదేశమున బాగుగా ప్రచారము చేయు తలంపుతో రాబోవు నవంబరునెల నుండియు నేనొక మాసపత్రి కను ప్రకటింపుటకు వలయు సన్నాహములను చేయుచున్నా ను. పత్రిక డిమ్మిసైజున 24 పుటలు గలిగియుండును. సంవ త్సరముకు ఒక రూపాయి మాత్రమే చందాయేర్పాటు గావించ వలెను. ప్రతిగ్రామ గ్రంథాలయమువారు యీపత్రికను తె స్పించి చదువవలెనని నాయోగీయము. ఇందియోద్యమమునకు సంబంధించిన వ్యాసములు మాత్రమే ప్రకటింపబడుచుండును. హిందూదేశమునందును పాశ్చాత్యదేశములందు నీయుద్దమ మెట్లు నడచుచున్నదో తెలియనగును. శాస్త్రపద్ధతులపై గ్రం థాలయము నెట్లునడుపవలెనో తెలుపువ్యాసములుగూడనుండు ను. గ్రంథాలయ సభావృత్తాంతములగూడ ప్రకటింపబడును. ఈపత్రికవలన పచ్చులభమునంతను పత్రికా స్ఫూర్తమును వృద్ధిచేయుటకే యుపయోగపడును. కావున యాంధ్రదేశీయు లెల్లరు నీపత్రికను చందాదారులుగను, పోషకవర్గమునకు చేరి యు, వ్యాసములను వార్తలనొసంగియు, ప్రకటనలను దయ చేసియు సహాయము చేయజోరుచున్నాను. ఈపత్రికను పోషిం పవలసిన భారము ముఖ్యముగా గ్రంథాలయ నిర్వాహకులపై నున్నదని మనవిచేయుచున్నాను.

యాత్రగిరి లక్ష్మీవెంకటరమణ,

కాకినాడ.

1597

మనరాసులోనున్న కేంద్రకార్యాలయము డబ్బల్స్ పార్ట్
(క్రైస్టి. యు. సం.) ఆర్. సూర్యసారాయణరావు (భా. సే
సం.) గార్ల యధీనమునందున్నది. వీరివత్తును మనరాసు
నిధికి సంబంధించినంతవరకు మా సంఘప్రతినిధులుగా నుందురు.
వారు వివిధప్రాంతములనుండి ప్రతివారము నివేదికలను తెప్పించి
ఎచ్చోట శాంతిసహాయ మవసరముగా నున్నదో ధనమొసంగిన
వారికి తేలియబరచుచుందురు.

ఆర్థికవిషయములు

మొదటనుండియు యాకార్యముల కెక్కుడుధన మవసరమని తలంచబడెను. కాని, బొంబాయి మదరాసు నిధులసహాయమునను, సింహాళనిధి మూలమునను నిష్పన్నులలోపములేకుండగఁజదిపఁబోయెను. సింహాళనిధియధికారులు తమవనూళ్లలో 4వ భాగము మాత్రంపన్నిందిరి. ఇప్పటివరకు మాకు చేరిన మొత్తము:-

దక్షిణఇండియా కేంద్రపరదలసహాయనిధి,	రూ.
బొంబాయి	26500.
మదరాసు సెంట్రలుభండు	9,000.
సింహాళనిధి	5,000.
దక్షిణ ఇండియా సహాయనిధి, కలకత్తా	1000.
మలయాదీవులు	2,524.
మదరాసుమెయిలు ప్రతీక చందా	90.
ఇతర చందాలు	65.

రూ. 44989.

ఇందు మొదట రెండు సంవత్సరముల వలబాదనకు వేరుగా కొంతధన ముంపిరి.

మైలాపూరు హత్యకేసు

న్యాయమూర్తి కృష్ణసుగారీయెదుట

హైకోర్టు న్యాయసమన్లు

ఈదినము హైకోర్టు న్యాయసమన్లు ప్రారంభమయ్యెను. న్యాయమూర్తి కృష్ణసుగారీయెదుట ప్రథమమున మైలాపూరు హత్యకేసువిచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ఇందు (1) మురుగప్పకృష్ణ అను పాలనుపి, చెల్లప్ప పెరుమాళ్లచెట్టియన నాతనిని కర్రతో తలపైకొట్టి హానినెరముతో సముగాని హత్యనేర మొనర్చిననియు (2) వ ముద్దయయగు తంఁచియనప్పను అను నాతడు 1వ ముద్దయకి పైనేరమొనర్చుటలో సహాయమొనర్చిననియు నేర ముహాసించుచుండి ఆక్షింపు చీఫ్ ప్రొసెక్యూటర్ జనల్ మేజిస్ట్రేటుగ క. పాండలేగానిచే ఈకేసు నెవన్యునకు కమ్మిటు చేయబడెను.

క్రాంత్యర్థుల వ్రష్టింపబడి ముద్దయలు తమపైకాపించబడిన ఆరోపణలను దా మొనర్చులేరని చెప్పిరి.

ముద్దయల తరపున సి. నరసింహాచారి, అనంతరామ అయ్యగారు హాజరై మిక్సడు జూరీచే నీకేసు విచారింపబడవలెనని కోరిరి.

అందుపై నీక్రిందివారు ఈకేసును విచారింపబడు న్నెవలు జూరీగా నియమింపబడిరి. (1) డబ్ల్యు. ఎఫ్. రెనన్ (2) జె. హెచ్. రాధాకృష్ణ (3) సి. ముఖ్యరావు (4) జి. డబ్ల్యు. బ్రాహ్మపాడు (5) టి. వి. రాజా రామరూపి (6) జి.ఆర్. అదికేశవులుగారును (7) వి. కృష్ణఅయ్యరు (8) డబ్ల్యు. గోపాలన్ 9. డి. కె. ఆచార్యులు.

ప్రభుత్వము తరపున బారిష్టరు కె.పి.యినను.క్రానుప్రాసిక్యూటరు గారు కేసును ప్రారంభించుచు ప్రాసిక్యూషను కథనమును చెలిపిరి.

1 ముద్దయయ్య, చంపబడిన చెల్లప్ప పెరుమాళ్లచెట్టియ ఇరుగుపొరుగునవనించువారు వారంట్లు మైలాపూరుములో మలియపరచేరే వీధిని గలవు 16 తేదీ రాత్రి 1 ముద్దయ తన యింటికిని, చెల్లప్ప పెరుమాళ్ల చెట్టి యింటికిని మధ్యగల వీధిలోని భాగస్థలముననొక ఆవును గట్టెను. చెల్లప్పభార్య అచ్చలు పిల్లలు ఆమెతోనెదరనియు, ఆవు నవ్వుట కట్టినచో నది పిల్లలను పొదుమననియు, ఆక్షేపించెను. అందుపై ఆమెకును 1 ముద్దయకిని వాక్కులహము జరిగెను. ఇంతలో చెల్లప్ప చెట్టి ఇంటిలోనుండి వెలువడు నచ్చెను. అంతట చెల్లప్పయ్య 1 ముద్దయయ్య నొకరి నొకరు తిట్టుకొనిరి. ఇంతలో రెండవ ముద్దయ వచ్చెను. (1) ముద్దయ రెండవ ముద్దయతో చెల్లప్పచెట్టిని పట్టుకొను మని చెప్పెను. 2 వ ముద్దయ చెల్లప్ప పెరుమాళ్లచెట్టిని పట్టుకొనెను. 1 ముద్దయ తనయింటిలోనికి వెళ్లి 2 క కర్రను దెచ్చి దానితో చెల్లప్పచెట్టి తలమీద రెండు మూడు తెబ్బలు కొట్టెను. అంతట చెల్లప్ప చెట్టితలపగిలి స్పృహ దప్పి పడిపోయెను. అంతట చెల్లప్ప చెట్టి భార్యయు, కాజా ఉద్దీక సాహెబు అనునాతడును బోలీసు స్టేషనువద్దకు వెళ్లిరి పొర్టుచేయగా ఇరువురు పోలీసులు వచ్చిరి. చెల్లప్పచెట్టి స్పృహదప్పియున్న స్థితియందే పోలీసువారిచేరాయకేటవైద్యశాలకు గొనిపోయెను. అతనికి వైద్యశాలయందుకట్టు గట్టితిరిగి బండిలోవేసి పంపివేసిరి. చెల్లప్పచెట్టి మరునాడు శవరలు హాస్పిటలులోనికి గొనిపోయిరి. మంగళవారమున నాతడు శవరలు హాస్పిటలునందు వారణింపెను.

శ్రీసువిచారణ జరుగుచున్నది.

నల్లరు పొంగిలవై కేసు

గ్లీసన్ దంపతులను గొట్టినందులకు

విచారణ ప్రారంభము

తంగూరు, నవంబరు 1:- నల్లరు పొంగిలవైకేసు నొక గృహస్థునిమీదను తేబడినకేసు విచారణము నేడు ప్రారంభమయ్యెను. 807 వ కేసును ప్రకారమునగాని తేక 826 కేసుతో ఐ. పి. సి. 84 కేసు కలిపిగాని ముద్దయలపై పదమిటి సవడివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారు గ్లాడ్ హిల్ గారియెదుట గ్లీసన్ పండితుని వానిభార్యను కొట్టుటకుగాని జంపుటకుగాని అభిప్రాయముతో వచ్చిరిని ముద్దయలపై కేసులేబడెను.

కార్పరల్ జి. జె. బెల్లుగారి సాక్ష్యము

రాజుగారి రిజిమెంటులోనున్న కార్పరల్ జి.జె. బెల్లుగారు విచారింపబడిరి. అక్టోబరు 9 వ తారీఖురాత్రి సుమారు 8 తేక 8.30 గంటలకు వారును డిగ్గెట్టు అను పైనుడును గలసి గాడ్విన్ రోడ్డునుండ నొక రిక్షాబండిలో బోవుచుండ వెనుకనుండి కొంతమందిపొంగిలు కొట్టవచ్చిరిని బెల్లుగారు చెప్పిరి. బెల్లుగారు స్నేహితునిదివి బండిలోనుండియికి పారిపోయెను. డిగ్గెట్టు గారి రోదన ధ్వనులు వినిపించెనని చెల్లిరి. స్నేహితుని జూచుటకు వెనుకకు బెల్లుగారు దిగి చూడలేదు. గాడ్విన్ భార్యకులకు వారొక అడ్డంకులు మోటారుబండిలో బోయిరి. రిక్షాబండి నెంబరుగాని వానిని లాగువానిగాని బెల్లుగారెరుగరు. బెల్లుగారికి గాయములేమియు దగులలేదు. పొంగిల నాయన పోల్చలేరు. స్నేహితుడు డిగ్గెట్టు వైస్యమునండి పంపివేయబడెను. ఆయన యింగ్లాండునకు బోయెను.

క్రానుపరీక్ష జేయగా వారుకేలు వేయలేదనియు గాడ్విన్ కమిషనరు రోడ్లదంక్షనలో బెల్లుగా రెవ్వరినిజూడలేదనియు చెల్లిరి.

ప్రాఫెసర్ గ్లీసన్ గారి సాక్ష్యము

అక్టోబరు 9 తేదీ రాత్రి సుమారు 8.30 గంటలకుమీదవరు రోడ్డునుండ పట్టుకొను వైపునకు బోవుచుండెనని గ్లీసన్ సుగారు చెల్లిరి. భార్యకూడ వచ్చుచుండెను. గాడ్విన్ కమిషనరురోడ్లదంక్షనవద్దకు రాక భార్యమే కాపాడుచున్నప్పుడొంచిన వారిగుంపును గ్లీసన్ సుగారు చూచితి. కొంతమంది వారి కుడివైపును కొంతమంది యెడమవైపు గను బోయిరి. గ్లీసన్ దంపతులు జిక్కును మధ్యకు రాగానే పొంగిల బృందము వారికేసిజూచెను. గ్లీసన్ గారికి బత్తాభావ స్వల్పముగా దెలియెను. పొంగిలు గ్లీసన్ దంపతులను జూచిన దరువాత విసరబడెను. అవి యెడమ చేతిమీద నుండి పోయి గ్లీసన్ సుగారి భార్యచేతిలో నున్న వైసాదేశపుగొడుగుకుగిలెను. వారియెడమవైపున గలపొంగిలవద్దనుండివచ్చెను. వీరుగ్లీసన్ సుగారివైపునకువచ్చుచుండిరి. భార్యనువెనుకవిడిచి గ్లీసన్ సుగారు వీరికేయగవచ్చిరి. వారివైపునగ్లీసన్ సుగారురాగానే యెడోదీసిగాని గ్లీసన్ సుగారివైపున గొట్టుబోయిరి. కాని గ్లీసన్ సుగారు గొడుగుతో దెబ్బదగులకుండ నాపుకొనిరి. దెబ్బకు దెబ్బ గ్లీసన్ సుగారిచ్చిరి. గ్లీసన్ సుగారు దెబ్బకు దెబ్బకొట్టుకనే భార్యమగనిని వెనుకకులాగెను. ఇవరకునొక వైపునకు బయ్యిరి. పొంగిలువెన్నంటియందుండిరి. వెనుకదిగిచూచునప్పుడు పొంగిలు గ్లీసన్ భార్యనేత్రమిదగొట్టుటచే నామెభూమిమీదబడెను. ఆమెభూమిమీదబడినప్పుడు కూడవామెనెత్తిమీద నొక దెబ్బకొట్టి, గాయములుదగిలినట్లువారికప్పుడుదెలియలేదు. పిమ్మట అంతయు జల్లారెను. గ్లీసన్ సుగారికి భార్యనురోడ్డునుండ దీసికొనిపోవుచుండ యింకొక కర్ర విసరబడెను. వారిక మొదటితరగతి గుట్టపుబండినిజూచిరి. సహాయముకొర కిద్దిరునుకేలువేసిరిగాని గుట్టపుబండిగాని అడ్డంకులు మోటారుబండిగానిఅగలేదు. వీధికే ధుటిభాగమున రెండు మొదటితరగతిగుట్టపుబండ్లను గ్లీసన్ సుగారిభార్యచూచెను. ఆమెనుగననడపించుకొని అందొకగుట్టపుబండిలో గూర్చుని ఆసుపత్రికిబోయిరి. వాకినిచూచుట కెవరైన పోలీసువారు వచ్చిరోలేదో జ్ఞాపకములేదు. వారు ఆసుపత్రిలో చికిత్సకొరకు ప్రవేశించిరి. కడచిన బుధవారమునాదాసుపత్రినుండి వచ్చిరి. గాయముల మూలమున గ్లీసన్ గారి భార్యకు చాల నీరసముగ నున్నది. సాధ్యమైనంత వేగమున వారమెరికా బోవలయునని రలచుచున్నాడు. వారు పొంగిలను జూచినను గుర్తింపజాలరు. అల్లరి జరిగినపుడు ధరించిన ఉడుపులను సాక్షి గుర్తించెను.

పట్టు గీసినవానికి అల్లరి జరిగినచోటు సాక్షి గుర్తించి జూచెను. అక్కడ అంగడులేమియు ఉన్నట్లు సాక్షి గుర్తించలేదు. కోర్టులో వాని భార్య సాక్ష్యమిచ్చుననాడు. ఆసుపత్రికి దీసికొనిపోయిన గుట్టపుబండిని గుర్తించ జాలడు. బండి నెంబరును సాక్షికి దెలియదు. కుడివైపున నొక గాయమును విపుమీద నొక గాయమును సాక్షికి దగిలెను. కొట్టుటకు వచ్చిన సమయముందు సాక్షి వర్షముచే దడవకుండ నాపునట్టి కొటును దొడిగికొనెను. తండు గాయములును పెక్కుదెబ్బలు సేసే సాక్షి భార్యకు దగిలెను. తండు గాయములును తలమీద దగిలెను. వారు పరగతి పోవునప్పు డెంతమంది పొంగిలు తమ్ము వెంటనంటిరో సాక్షి జెప్పజాలదు. వారి నిద్దరను గొట్టుటకు వచ్చునప్పటికి వారుజంక్షను బూర్తిగ చాటలేదు. వారిద్దరును సహాయముకొరకరచిరి. కాని యొక్కరును సహాయమియ రాలేదు. పోలీసువానిని గాని హైందవుని గాని సాక్షి అప్పుడచ్చట జూడలేదు. కొట్టుటకు వచ్చినప్పుడు వారు స్పీరిటుదీపముక్రిందనుండిరి. విడువకుతడ కొంతసేపు సహాయముకొరకు సాక్షి కేకలు వేసెను. గుట్టపుబండిలో గూర్చున్న పిమ్మట సహాయము చేయుట కొరకవరైన వచ్చిరో లేదో సాక్షికి యెరుక లేదు.

దంపతులు భయమును సహాయము కొరకరచితిరనియు నెవ్వరునురాలేదనియు క్రాను పరీక్షలో గ్లీసన్ సుగారు చెల్లిరి. పోలీసువానినిగాని హైందవునిగాని నవ్వుట జూడలేదనిరి. కొట్టుటకు వచ్చినవారందరు కాపాడునవ్వుములను ధరించిరి.

జె. నిగెట్ గారి సాక్ష్యము

డిగ్గెట్టు పైనుకునికి దగిలిన గాయమును దానుజూచితిననియు, వానిని తన మోటారుకారలో గూర్చుండబెట్టుకొంటి నని ప్రాఫెసరు నిగెట్టుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

గుట్టపుబండివాని సాక్ష్యము

ఒక రోగిని ఆసుపత్రిలో విడిచి బండిలోనుండి నాపి యుండగా నొక దొరయు దొరసానియు. "రమ్ము" "రమ్ము" అని వేయుకేలు విసవచ్చెనని బండిలోలు మేకు మోదీను సాక్ష్యమిచ్చెను. వాని ప్రక్కనుండి మోటారు బండిపోయెను. అది వారిమీదనుండి బోయెనేమో యని మేకుమోదీను రలచెను. వారుభయమును జండివద్దకు వచ్చి ఆసుపత్రికి వేగముగ తమ్ము దీసికొనిబొమ్మరిరి. వారి దుస్తులపై రక్తము నాతడు జూచెను. సాక్షికి కొంచెము కంగారు బట్టి యిటునటు జూచెను. గాడ్విన్ కమిషనరు రోడ్డుమూల నల్లరెనుగురు పొంగిలను సాక్షి చూచెను.

గ్లీసన్ దంపతులను సాక్షి ఆసుపత్రికి గొంపోయెను. సానువారమువరకును కేసు వాయిదా వేయబడెను. (అ.ప్రె)

బెంగుళూరు జూబు

మునిసిపల్ ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

నవంబరు 2:- ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక 5 తేదీని జరుగును. ఐ. కె. గుడాచారి, మహమ్మద్ అబ్బాస్ ఖాన్ గారు పోటీదారులు కాని మొదటివారు గెలువనచ్చును.

మిషనరీ దురాగతము

లక్ష్మయ్య, ఆమె కొడుకు వెంటకుబ్బ అనువారు అప్పత్రిలో నుండగా మిషనరీవారు వీరిని క్రైస్తవములలో కలిపిరి. అపిల్లవాడికి 11 ఏండ్లు అత డొకరోజున పొరుగువాతో తక్కు, తల్లిని, బలనంతముగా మాంసము తినిపించి మతములో కలుపుకొనిరిని చెప్పవలసిందేను. అంతేగాక తన్ను తల్లిని తిరుగ హిందువులలో కలుపుకొనడనికోరెను. పిల్లవానికి హిందూ పండితులు ప్రాయశ్చిత్తము చేసిరి. మరునాడు బహిరంగసభ జరిగినది.

అందులో ప్రాయశ్చిత్తముక్రిందవైన ఖమ్మ 80 మిషనరీవారినిచే పాఠశాలలు బహిష్కారము గావించబడునని తీర్మానించిరి. వీరికి మునిసిపాలిటీవా రేదెబ్బవైన సాయము చేయకూడదని తీర్మానించిరి. కాని బ్రాహ్మసండితులు మతల హిందువులలో కలుపుకొను నాదార్యము చూపుచున్నందుకు మద్దతులు.

కాంగ్రెసు రాజకీయములు

అక్టోబరు 29 తేదీని కాంగ్రెసుసభ్యులు ఒక సభవేసిరి. బాల్ గుట్టకగారి నిర్బంధవిధానమును నిరసించుచు తీర్మానించిరి.

అఖిలభారత వీరవైభవం

డిసెంబరులో జరుగవలసిన యాంధ్ర మార్చిలో జరుగునని తెలియచున్నది.

ఒక్కరిగర విద్యాభివృద్ధి

ఈసంఘమునువారి 8 వ సభి 8, 9, తేదీలలో జరుగును. (స్వకీయ విశేషం)

వంగరాష్ట్రమున క్రొత్త నిర్బంధచట్టములు

రాష్ట్రమునందంతటను హతటాలులు

దేశమునందంతటను బహిరంగసభలు

సంయుక్తరాష్ట్రముల రాజకీయసభ

వికలభాయిపక్షాలు, ఎన్. సి. కెల్లూరు, జమ్నాదాసుమెహతా, పురుషోత్తమదాసు టాండను, మహామదు యాకూబుగార్లు మున్నగునాయకుల పసంగములు.

కలకత్తా హతటాలు

శనివారమునాడు జరిగినది.

శనివారమునాడు ముఖ్యమంత్రియొక్క కలకత్తానగరమున హతటాలు ప్రారంభమైనది. ఉత్తరభాగమున దుకాణములు విస్తారముగా మూయబడినవి. బండ్లు చాలకొద్దిగా తిరిగినవి. టాలీబోలా నేతలను పేటలలో అన్ని దుకాణములను మూయ బడలేదు. కేవల చారంగిపిల్లలలో వ్యాపారము మామూలుప్రకారము జరిగినది. మ్యూనిసిపలు మార్కెటులును కార్యాలయములును అన్నియును మూయబడినవి. మ్యూనిసిపలు సభకురాలు పిల్లలు తుడుచువారును మైలనెత్తువారునుగూడ పని చేయవక్కరలేదని ఆజ్ఞాపించుటచే నగరములో పెక్కుతావులు అపరిశుభ్రముగా నుండెను.

బహిరంగ సభలు

వంగరాష్ట్రమునందన్ని పట్టణములలోను శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము బహిరంగసభలు జరిగెను. శనివారమునాడు చాలపట్టణములలో హతటాలు జరిగినవి.

లాహోరు

శనివారమునాడు సాయంకాలము లాహోరులో బహిరంగసభ జరిగినది. చాలమంది కాంగ్రెసు వారును స్వరాజ్యపక్షము వారును యితరులును ఉపస్థితులైరి. ఆదివారమునాడు పంజాబులో పెద్దపట్టణములన్నిటిలోను సభలు జరిగెను.

బొంబాయి

వికలభాయి పక్షాలుగారి అధ్యక్షతక్రింద శనివారమునాడు సాయంకాలము గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. "క్షిదులో నుండియే మేలువచ్చును. బెల్గాంలో అన్ని పక్షములవారును మహాసభలో కలిసి పనిచేసెదరని నమ్మెదను. ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనమునందలి 72 వ శక్తి నునుగుల విపరీతాధికారముల వంటి నిరంకుశాధికారములను నాగరకత గల ఏ ప్రభుత్వమును ఒక వ్యక్తి అధీనము చేసియుండలేదు. రెండేడ్లనుండి వంగరాష్ట్రమున విప్లవవాదము జరుగుచున్నదని అందరు నెరుగుదురు. భారతశాసన సభయును రాష్ట్రీయ శాసనసభయును కూడుచున్న సమయమున రాజప్రతినిధి యాఉత్తరవుల నేల అమలులో పెట్టలేదు. నిర్బంధ విధానములను శాంతి సద్భావము లెన్నటికిని కలుగవు. ఈపరిపాలన చలననే ఆరాజకము పుట్టినది. దేశీయులు ఆరాజకమును కఠినముగా నిరసించినగాని అది అంతరింపదు. దేశీయుల నాకర్షించుటకు సాధనము సమాధానముగాని కఠినశాసనములు కావు. నిర్బంధవిధానము నవలంబించుచున్న దేశీయులు సహాయముచేయవలెనని రిండింగు ప్రభువు శోరుట హాస్యాస్పదము." దేశీయులందఱును ఏకీభవించి నిరంకుశాధికారముల నెదిరింపవలెనని అని పట్టుకొని నుడివిరి.

"వంగరాష్ట్రమువారి కిప్పట్టున సహాయము చేయుటకు దేశీయులందఱును సంసిద్ధులుగా నున్నారు. రాజప్రతినిధి ప్రకటనము ప్రపంచవాదులకు భీతిని కలవరమును కలిగించునట్టిదిగా నున్నది." అని యమునాదాసు మెహతాగారు నుడివిరి.

ఇది స్వరాజ్యపక్షమువారిపై అక్రమము అనుచితమునగు దాడియని నాగూరుగారు నుడివిరి.

ఈ సంఘర్షణములో ప్రాణముల నర్పించుటకు దేశీయులందఱును సంసిద్ధులు కావలెనని మూలానా షాకతాగారు నుడివిరి.

పూనా

శనివారమునాడు శివాజీమందిరమున స్వరాజ్యపక్షము వారి ఏర్పాటు ప్రకారము కెల్లూరుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. కాసన సభ్యులు పలువురును యితర ప్రముఖులును సభకు వచ్చిరి. కెల్లూరుగారు డిప్యూటీ సర్వాధ్యక్షులు నొసగిరి. కొన్ని తీర్మానము లామోదించబడెను.

మహామదు యాకూబుగారు (ఎం. ఎల్. ఏ.)

(నేషనలిస్టు పార్టీ)

"రిడింగ్ నియమ (రిడింగ్) అగ్ని పర్యవేతము వంగరాష్ట్రమున ఆకస్మికముగ విజృంభించినది. రాజనీతి జ్ఞులకు భంగకరముగు నివర్తనము జేసియుండదగు గర్హించిరి. కాసనసభలు జేయుట హక్కులను కాపాడవలసిన పూర్తిగా స్పష్టమైనది. కాసన సభవారి అనుమతి నేల బడయ లేదు? ఇట్టి నిరంకుశచర్యలను రాజభక్తులకుగూడ నమృతము తొలగుట తటస్థించును" అని యాకూబుగారు (మురాదబాదు) నుడివిరి. (అ|| ప్రె||)

నాగపూరు

డాక్టరు మూంజీగారి అధ్యక్షతక్రింద నాగపూరులో బహిరంగసభ జరిగినది. బాల్కన్ల అధ్యక్షులగు గారు తీర్మానము నుపపాదించుచు నుపస్థితులైరి. ఆర్డినెన్సును అమలు జరుపుట ఆచెట్టులుచేయుట అక్రమము. విప్లవములు కలిగిన దేశములలో ఎన్నికఠినశాసనము లుండెను విదేశములనుండి ఆయుధములను వారు తెప్పించ గలిగియుండిరి చరిత్రవలన తెలియుచున్నది. భారతదేశమునగూడ విదేశములనుండి ఎటులనో ఆయుధములు వచ్చుచునే యున్నవి. గాన కఠినశాసనములను విప్లవకారుల కెన్నటికిని నిరోధము కలుగుటయేలేదు. నష్టపడు వారు సామూహ్యప్రజలే అగుచున్నారు. చారిత్రమునా రీతిని కాసనమును రద్దుచరయింప గలుగునట్లు మనము గట్టిఅందోళనము చేయవలెను. అని అధ్యక్షులగు గారు నుడివిరి. మరి కొందరుగూడ నుపస్థితులైరి. తీర్మాన మామోదించబడెను. డాక్టరు మూంజీ, అధ్యక్షులగు గారు నేడు రివ శేధి రుకతాను బయలుదేరిరి. ఆరెయినులోనే కెల్లూరు జయకరుగార్లుగూడ వెళ్లు నుండిరి. (అ. ప్రె.)

మచిలీపట్టణము

నిన్న ఆదివారమునాడు బందరు పట్టణమున శ్రీయత అవ్వ కృష్ణమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రజాసంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము బహిరంగసభ జరిగినది. వంగరాష్ట్రమున కఠినశాసనములను ప్రయోగించుట అక్రమము. నాయకులను ఆరెట్టుచేయుట అనుచితము. అన్ని రాజకీయపక్షములవారును ఏకీభవించవలెనని అను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను. (స్వకీయవిలేఖరి తంలివార్)

ప్రథమ కర్నాటక

ఆయుర్వేద మహాసభ

అధ్యక్షక నియోజనము

ఈమహాసభ కర్ణాటకలుగా చూడదగిన వారి కేర్లను నూచించుటకు నవంబరు 15 వ తేదీ వరకు గడువియ్యబడెను. ప్రదర్శనమున కర్ణాటకుగా ఎన్నుకొనబడిన సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారి నే మహాసభకుగూడ అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనబడినది కొందఱు నూచించిరి. సభలో పాల్గొన దలచినవారు ఈనెల 15 వ తేదీలోగా తమ భావములు కార్యదర్శికి తెలియజేయవలెను.

"ప్రదర్శనకు బంపదలచిన సామగ్రిలు డిశంబరు 15 మొదటి తేదీలోగా కార్యదర్శికి చేరునట్లు పంపగోరెదము" అని విద్యాకే. కేవలశాస్త్రిగారు వ్రాసిరి.

స్థానిక వార్తలు

హరికథా కాలక్షేపము:—1924 నవంబరు 2 తేది చెన్నకల్లు మలయపెరుమాళ్లు శిధి 7 రు గృహమునందు, గోదావరిజిల్లా వాస్తవ్యులు పండిత కవిరాజ భాస్కరదాసుగారిచే కవీరుదాసుచరిత్ర హరికథా కాలక్షేపము జరుపబడెను. తత్కాలక్షేపము శ్రావ్యముగాను, సంస్కృత పదయుక్తముగా అంధ్రమునందు జరిపి ముమ్మందరిని ఆనందాభిసోలలాడించి డెను. పార్థసారథి నాయకుడు.

కావేరి మెట్టూరు ప్రాజెక్టు:—కావేరి వరదల సంవత్సరము మెట్టూరు ప్రాజెక్టు అంచనాలు యేర్పాటులు స్థానాలు అన్నింటిని మరియొకసారి సరిజూడవలసినదని ఇండియా కొరతనమువారు ఉత్తరువు చేసినట్లు అసోసియేటెడు ప్రెసు వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడినది. అట్టి ఉత్తరశేమియు మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి చేరలేదని ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

మైసూరు చౌడయ్యగారు-ఏడుతీగెల ఫిడెలు:—గానవికారదులగు బిడాం క్రిష్ణప్పగారి శిష్యులగు చౌడయ్యగారు, గతశనివారమునాడు ఘోషలేమంధిరమున తమచేతయారుజేయబడిన ఏడుతీగెల ఫిడెలుపై మిగుల మనహారముగ వాయిచి, సభికులను సంతరింపజేసిరి. ఒకరు నోటితో పాడుచుండ, చేరొకరు ఫిడెలువాయిచుచున్నారాయన శ్రమనువీరివాద్యము గలుగజేసెను. చౌడయ్యగారిదివరకే చెన్నపురిలో విశేష ప్రఖ్యాతిని గడించిరి. ఇకముందింకను ఎక్కుడు ప్రసిద్ధిబడవెదరని భావించెదము.

మదరాసు పాకీవాండ్ల సంఘము:—శనివారము సాయంకాలము నేపియర్ పార్కులో మదరాసు పాకీవాండ్ల బహిరంగసభ జరిగినది. రా|| బి|| సి. నటేశముదలియ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కార్పొరేషన్ క్రింద తన పాకీవాండ్లను కార్పొరేషను అధికారముకిందికి తెచ్చుటనుగూర్చి యోచించుటకిసభ జరిగెను. బి. శ్రీరాములునాయుడు, షాఫీయూమ్మక్, మినాక్షీనుండరం పి. వెళ్ళ, బి. ఎల్. శాస్త్రిగార్లు హాజరైరి అధ్యక్షులు కార్పొరేషను అధికారము క్రింద నుండుట మంచిదనిరి. బి. ఎల్. శాస్త్రిగారు రెడి రిం చిరి. తరువాత షాఫీయూమ్మక్ గారు రుపస్థితులైరి. తరువాత శ్రీరాములుగారు ఈసంఘమువారికి జీవితకార్యదర్శిగా రియోపాయల జీతముమీద ఏర్పాటుచేయుడెను.

రాకపోకలు:—రెక్కి గారు మదరాసు వచ్చిరి. డి. ఎన్. ప్లాగిగారు కాకినాడ నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి. బాల్కన్ల రమ్మ, సెనీగోమాన్, కెప్టెన్ గోవన్ గార్లు మదరాసునుంచి శనివారంరాత్రి ఉదకముండులు వెళ్లిరి.

రా|| బి|| ఎన్. గోపాలస్వామయ్యగారు పంచాయతీ రిజిస్ట్రారుజనరలు శనివారంరాత్రి అనంతపురం వెళ్లిరి.

మదరాసు స్వరాజ్యపక్ష అధ్యక్షుడు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, భారతశాసనసభా స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శి ఏ. రంగస్వామయ్యగారు, ఎన్. సత్యమూర్తిగారు, సి. ఆర్. దాసుగారి భవనమున కేపు జరుగబోవు అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమునకై శనివారము రాత్రి కలకత్తా వెళ్లిరి.

కమాండర్ సి. ఆర్. కేంబెల్ ప్రెసిడెన్సీ పోర్టాఫీసరు మదరాసు కీప్రాడున వచ్చిరి.

ఏ. రంగనాథ మొదలియ్యగారు పశ్చిమాంధ్రదేశపు కూలీవారు అస్సామనుంచి తిరిగివచ్చినందుకు స్థితిగతుల విచారిం చుటకు అనంతపురం నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి. సి. ఎఫ్. పాడిగన్ గారుగూడ ఈపనికే యారాత్రి వెళ్లుదురు.

కర్నూల్ క్లౌసుర్, మార్డు, తేతెన్ (రైల్వే ఉద్యోగులు) పెన్షన్ల ట్రయములో రాయుచారు వెళ్లిరి.

హావే కేన్ సన్ గారు డిల్లీ నుంచి మదరాసు వచ్చిరి. ఈ రాత్రి తిరుచినాపల్లి వెళ్లుదురు.

శిరోవేదన మాత్రము

20 మూత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటలన కైత్యపు తలనోప్పి, ఓంటిల నోప్పి నెట్టనే బోవును. తిమ్మరాజుగారు డిబో, మదరాసు - బొంబాయి

మెక్కా-పతనము

(లండన్ పైపు)

“లండన్ పైపు” యిట్లు (నాయకుని పేరు:—

మెక్కా పడిపోయినది. అంతటను అశాంతి ముహూర్తము గల్గుచున్న యిక్కాలమున యీ పతనమును తెలియకుండ గలిగినదానిని తెలియనట్లుండరాదు. గతకాల బ్రాహ్మణము హదా విడిలోపల వాహాబీలు ఇస్లాము పవిత్రపట్టణమును ముట్టడించిరి. ఈవాహాబీలు అశేషియామస్య పీఠభూమియందును వారు. వీరినున్న మత నిబంధనలు వీరినిగట్టి కట్టిపడవేయలేదు. కాని సెజదునులైన ఇబ్నెనాదు అద్భుత నాయకత్వమున నేడుమరల నేకమై దొర్లనగమునకు బయలుదేరిరి. కొన్ని వారములక్రింద పనిజేయు దొమ్మిగాండ్రు పైయిప్పును ముట్టడించినప్పటినుండియు, హెజాజరాజ్యము కల్లోలస్థితిలో నుండెను. మెక్కా దేవాలయముల అధిపతియు, హెజాజ రాజునకు హుసేను తన మంత్రుల నిర్బంధమువల్లనే రాజ్యము విడిచిపోవలసివచ్చెను. ఆయన పెద్దకుమారుడు అలీ ఆయనస్థానమున నెలకొల్పబడెను. హుసేను జడ్డాకుబోయి యిప్పుడు పద్మిష్టలు జేయబడి పంపివేయబడిన రాజులతో జేరెను. ఆయన కుమారుడు అలీ మెక్కాలో కొద్దికాలమే రాజ్యము జేసెను. ఇ బ క్ సా ద్ పై ని కు లు కొంత కాలము ఒదిగియుండిరి. ఆపైయిప్పు నారవంతి భూములలో పంటలు జాన్మియుగుటవలన యీ యూధులు చెల్లాచెదురైపోయిరి. వారిలో కలరాబయలుదేరిన దుందురు. లేదా వారినాయకుడు ఇస్లాము ముఖ్యస్థానముపై బడుటకు ముందు బహిశప్రపంచ మేమైన ప్రతిఘటించునాయని వక్రాలోచనలజేయుచుండవచ్చును. పూర్వపు మహమ్మదీయ మత ధర్మవర్తనలకు వాహాబీలు, మెక్కా యంతయు విగ్రహారాధనయు పిచ్చి అనుమానములును గల్గి చెడిపోవుచున్నదని నమ్మెదరు. వెనకటి పాతకాలపు మహమ్మదీయులు, ప్రాచ్యదేశీయులు, పూర్వాచారము ప్రకారము ప్రతి సంవత్సరము మెక్కాకు యాత్రపోవుట వాహాబీలకు యేమియు నక్కరలేదు. వారు యీ పవిత్ర పట్టణములో ప్రవేశించుటయనగా మహమ్మదీయ ప్రపంచముపైకాలుదువుటయే యనవలయును. దీనిని తురుష్కులు కాల్షానులేకుండజేయడమునకు బోల్చవచ్చును. ఈ కాల్షా పదవిని అల్లకల్లోలమునకు పాలుగాకుండ కాపాడుటకు హుసేను కొంతకాలము ప్రయత్నించెను. తుదకు తనప్రతాపమంతరించుటకు వచ్చుతరిఆదేశ నాయనయే యనుభవించ ప్రయత్నించెను. ఆరబ్బి మహమ్మదీయులయందు బయల్పెడవిన యాకల్లోలమునందు యీక్రొత్తసవాలుయె దురుతావులు దినును. ఇస్లాము ప్రపంచము ఆశ్చర్యముతో నిట్టూర్పు విడుచుచు యేమియు తోచకున్నది. ఇబ్నెనాదు వాహాబీనాయకుడు మెక్కాజేరెను. పవిత్రమున దేదీప్యమానమగు మెడినా ఆయన చేతులలో నున్నది. ఆపూడాయనయెటు దిరుగును. ఆయన నాపువా రెవరు?

మెక్కా-ముట్టిడి గ్రేటు బ్రిటనుకు చాల ముఖ్యమైనది. కారణము బ్రిటిషు పౌరులైన మహమ్మదీయులలో నీవార్త ఆతురముగలుగ జేయునని యేకాదు. కాని యీసమయము ఆరబ్బి భూములలో బ్రిటిషు పాలనావిధానమునకు పరీక్షాసమయమై యున్నది. ఇబ్నెనాదు మాకు మిత్రుడుగ నుండెను. ఇప్పటికి బ్రిటిషు చేతిక్రిందినుండి దాటిపోయెనని చెప్పవచ్చును. హుసేనుకు ఆయన కుమారులను యుద్ధసమయమున బ్రిటిషుసేనకు సహాయముజేసిరి. వారందరును, సామంతరాజులునగుటకు వీలగు నంతవరకు కొన్ని సంవత్సరములబాటు బ్రిటిషువారు సాయము జేసిరి. హెజాజలోపై మొలు జాతినీఇబ్నెనాదు ప్రత్యర్థిరక్షించుట గ్రేటుబ్రిటను బాధ్యతయై యున్నదని చెప్పవచ్చును. ఇంగ్లీషు హెజాజసంధిచిత్తులో నట్టి మరలేమియును రూఢిగ లేదు. హుసేనురాజు కొన్నివరతుల తెట్టుటవలన నికను ఆసంధిపత్రము సంతకముగాలేదు. ప్రత్యర్థుల పాలకులమధ్య కాంతిగాపాడుటకై బ్రిటిషు ప్రభుత్వము చేయగల మంచిపనుల జేయునటుల మాత్రము వాదానముజేయును. హుసేను స్థానమునవచ్చి నాయన రాజ్యమునుండియే వెడలగొట్టుబడినపుడు సంధిమాట నిశ్చయము లేదు. దాని ఫారోపరిస్థితి లీవిధముగా మారునపుడు గ్రేటు బ్రిటను నిర్లక్ష్యముతో నుండ జాలదు. ఆర్డులగుంపు జెగ్గాలో జేరి యెటుబోవుటకు తోపకున్నది. పాలస్తీనులో ట్రాన్సుజోర్డనులోను నూతనముగ ఆకాంతి బయలుదేరునట్లున్నది. ఈక్రొత్త ఆరబ్బి యుద్ధమునువలన ఈజిప్టుకల్లోల పరిస్థితులు విషమించును. ఇకను యెప్పుడును మిత్రులుగ నుండని దేశములు యింకను యీపరిస్థితి తెలు అభివృద్ధి

భారతసమస్య - తత్పరిష్కారము

ఎన్నికలకు ముందు బ్యాంకుగారి (కన్వేట్టిపు నాయకుడు) ఉపన్యాసము

కన్వేట్టిపు పక్ష నాయకుడగు బ్యాంకుగారు ఆక్టోబరు 15 వ తేదీ సాయంత్రము క్విన్సహోలులో కన్వేట్టిపుల వహానభయం దుపన్వసించు భారతయోగ జేమముల గోరిన వార్తై యిట్లు జెప్పిరి.

భారత దేశ యోగజేమము

ఇక సుపన్యాసమును ముగించి కూర్చునుటకు ముందు సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన విషయములగుర్చి చెప్పెదను. (హర్షము) సామ్రాజ్యము ను గురించి మాటాడుటలోమందు ప్రస్తుతము మనకు ఆదోశన కారణముగనున్న భారతదేశమునుగూర్చి చెప్పెదను. ఆదేశములో అతివాదుల విప్లవంక ప్రయత్నములవలన బెంగాలు రాష్ట్రము నందును మధ్య రాష్ట్రము లందును, సంస్కరణముల ప్రకారము నెలకొల్పబడిన ప్రభుత్వవిధానము పూర్తిగ నిలచిపోయెను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము పనిజేయుటకు చేయవలెనని వారికి గల యుద్దేశ్యములను అతివాదు లేమియును దామకొనరు. ఇకను వారు నిర్మాణకార్యములజేసి దేశమును పరిపాలించెదనుందురు. నాకుజూడ వారు తమ కొనగబడిన బాధ్యతను నిర్వర్తించుట కసమర్థుని న్యక్తము జేయుచున్నటుల గాన్పించుచున్నది.

భారతదేశము హిందూమహమ్మదీయ కల్లోలములతో జేధింపబడుచున్నటుల గనుగొనుచున్నాము. దీనివలన, గాంధీ గారు యీ మధ్య రెండు జాతులకు ను రాజకీయముగ మైత్రిజేమార్పజేసిన ప్రయత్నము లన్నియును వ్యర్థమయ్యెనని తెల్లమైనది. గ్రేటుబ్రిటను రక్షణాస్త్రముబలమైనదియే లేకున్నయెడల ఆదేశములో చాలనోట్టవెనుకయే అల్లకల్లోలమునుండి యుద్ధరించితిమో మరలనట్టిది సాడనూపెడిది. ఇట్టిపరిస్థితులు సమకూరుటకు కొంతవరకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వము ననున్న భారతమంత్రి భయముతో నిశ్చయము లేకుండ అనుసరించు విధానము కారణమని చెప్పవచ్చును. (హర్షము) కార్యక పక్షము అధికారములోనికి రాకముందు యెప్పుడును భారతదేశములోని అతివాదపక్షముతో సానుభూతి నుద్ఘోషించుచుండిరి. ఇంకను కార్యక పక్షము దేదోకట్టిపెట్టలేదని అతివాదపక్షము దిగ్భ్రమించెడి యున్నారు.

మాపక్షవృష్టిలో భారతదేశ యోగజేమము బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నిర్వర్తించవలసిన పరమధర్మముగా గాన్పించుచున్నది. (హర్షము) ఈధర్మనిర్వహణము నలన మాడుకొట్టకు వైగా జనసంరక్షణయు, వీల ప్రాణము లాధారపడియున్న పారిశ్రామిక వ్యావసాయక లాభసంరక్షణయు గలుగును. అవసరములేనిదే ఆదోశన జేసినపుడు నిడుచున దేమియును లేదు. దేశము సుప్రసమునుండి రక్షింపవలెనన్న అతివాదుల విప్లవంక ప్రయత్నముల సహించి యుండ వీలులేదు. సంస్కరణ కాననము ప్రకారము భారతదేశమునకు వాదానము జేసినట్లే అక్షరతః దా నాచరణలోపెట్టియే క్రమమును సాపింపవలయును. (హర్షము.)

ఆవిధానమునే మేము నిష్కర్షగ నవలంబించెదము. నేడున్న దురదృష్టపరిస్థితుల కన్నదృఢత రమగున వేర్వడి అన్నిజాతులకును విశ్వమేర్పడుకొరకు సంబంధబాంధవ్యములు చక్కగ కుదురుకొరకు మేము మాశక్తిచంపనలేకుండ పాటుపడెదము. ఈసమస్య పరిష్కారమునకు ధైర్యమును బలమును సానుభూతియు గావలెను కాని భారతదేశీయులు అమితరాజన్యక్షీలవారని నాకు

యగునో యని ఉత్సాహముతో జూచుచుందురు. అట్టిమార్పు శీఘ్రముగ గల్గినపుడు పశ్చిమ ఆసియాదేశములోని బ్రిటిషుమాండేలరీ దేశములందు జాగ్రత్తపడుటయేగాక ప్రభుత్వవిధానమును మొత్తిముమీద పునర్విచారణ చేయవలసిన అవసరముగలదు. ఈసందర్భమున బ్రిటిషువారు వెంటనే మానవసేవోద్దేశ్యముతో కొంతపని జేయవలసిన అవసరము గలదు జెడ్డలో చిక్కుకొని పోయిన ఆర్డులను గ్రేటుబ్రిటను యోధవిధముగ రక్షింపవలసరముగలదు. ఎవరెవరో అడివిగుంపు పోట్లాడుకొనుటవలన మెక్కా పతనముగల్గెనని యూరుకొనదగినదిగాదు. ఇందువలన యింకను మత రాజకీయ ప్రవృత్తి లేక మయ్యే ఒక కల్లోలపమద్రుమన తూగులాడు ప్రాచ్యప్రపంచమున యెక్కువకదలిక గల్గును.

నమ్మకము గలదు. వారు యుద్ధసమయమున హృదయపూర్తిగ జేసిన సహాయము జ్ఞాపకముగలదు. అచట సామంతరాజులయితా దార్యమును పరాక్రమమును, వర్తకుల యీవియు, అన్నిటి కన్న ముఖ్యము వారి సైనికులధీక్షియు నాకు జ్ఞాపకముగలదు. (హర్షము) ఈసైనికులలో మహారాష్ట్రీలు, డోగ్రాలు, పంజాబీలు, గుర్ఖాలు, పటానులు, యింకను యెందరోగలరు.

ఈసమస్య పరిష్కారయోగ్యమైనదని నాకు తెలియును. కాని మనము భారతీయులయెడ ధర్మమును నిర్వర్తించవలెనన్న అచటనుకొరకు యీకష్టకాలముననుండినేనజేయుచున్న ఇండియను సివిలు ఉద్యోగులు, పోలీసు ఉద్యోగులు, ఇంజనీరులయెడ ముందు మనధర్మమును నిర్వర్తించవలెను. వారందరకును ఆర్థికముగ చాలకష్టము గల్గెను. వారి యవసరములను తగినంత పాటించవలెనని నానిశ్చయము. (హర్షము) ఏదేశమునందైనను పరిపాలనము తృప్తికరముగ బలవంతముగ సమర్థతో నుండవలెనన్న ఆది ముఖ్యము. (హర్షము)

భారతదేశమునుగూర్చి యిట్లు కొన్నిమాటలుజెప్పి సామ్రాజ్యమునం దితరభాగములగుర్చిగూడ యేదో కొంచెము చెప్పట అవసరములేదని తెలంపను. సంవత్సరముక్రింద యెన్ని కలవుడును, పార్లమెంటులో మనయభిప్రాయములు చెలుపవలసి వచ్చినపుడును మనమెట్లు సంచరించినదియు చెలసినదే.

ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్సు

ఇదివర కెప్పటివలెనే యిప్పుడును ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్సు విషయమున సర్వాంగీకారముతో నుండుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. (హర్షము.) సామ్రాజ్యములో నేభాగముగాని వారిస్థితికి మనముపోషణజేయుటలేదని ఆదోశన పడునెడలదానిని తీర్చుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. సామ్రాజ్యముయొక్కపౌదయము బలముగ నుండినగాని భారతదేశమైనను, సామ్రాజ్యమునం దితరభాగములైనను అభివృద్ధి గాంచజాలవు. మనము సామ్రాజ్యపౌదయమునే రక్షింపవలయును. సామ్రాజ్యపౌదయముకొర కీయావార మీసంరంధము ప్రారంభించితిమి. మనము యూనియన్.నిష్ఠులము యేవిధమైన భేదాభిప్రాయములున్నను మనదేశమునకు సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన పెద్దవిషయములందు అందరమును కలసి పనిజేయుచున్నయెడల మనము యేపనిజేయుటకు భగవంతుడు వ్రాసిపెట్టెనో దానిని నిర్వర్తించలేనివారమగుదుము. మనకు ఒక్కఆశయము మాత్రముగలదు. గ్రేటుబ్రిటనుంతయు ఒకటియై బలముగల్గి యభివృద్ధిగాంచు, దేశమును జేయవలయును. (హర్షము-విగ్రాండుమాడా అని లేక) ప్రపంచమంతయును శాంతముగనుండి అభివృద్ధిగాంచుటకు అది యేముఖ్యమని నేను తెలుసుకొని నమ్ముచున్నాను. (దీర్ఘ హర్షము)

ఇంకను బ్యాంకుగారి యపవాద సమితరవిషయముల గూర్చి రేపు ప్రకటింపబడును.

కడపమండల సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ

నవంబరునెల ౧౦ వ తేదీ సోమవారము కడపమండల కార్యనిర్వాహకసభ సాయంకాలము ౨ గంటలకు ఎఱ్ఱగుంటలో జరుగును. కాంగ్రెసుపత్రినిధి దరఖాస్తులు ధృవపత్రములున్న విషయములు చర్చింపబడును. కార్యదర్శులు.

శ్రీ ఆంధ్రవిజయ గ్రంథాలయము (తమ్మలగూడెం) నైజాం యిలూకా

మాపురమునకు శ్రీయుత పువ్వాడ వెంకటప్పయ్యగారు విచ్చేసిరి. నరకచతుర్థివాడు శ్రీ వెంకటప్పయ్యగారును మా గ్రంథాలయసభ్యులును దీపావళిభిక్షకులై రు ౫౦ లు వసూలు పరచినారము. నాడు సాయంత్రం శ్రీ వెంకటప్పయ్యగారి యాధిపత్యమున నొకబహిరంగసభ జరిగెనది. మేకల పురుషోత్తముగారు విద్యావిషయమునుగూర్చి ఉపన్వసించిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు అంత్యోపన్యాసమున ఆంధ్రుల ప్రస్తుతస్థితి కర్తవ్యము, ప్రజాహితసేవ మున్నగువిషయములనుగరించి దీర్ఘకాలముపన్వసించి సభ్యుల నాకర్షించిరి. నాటిసభయందు నిజాం రాష్ట్రాంధజనసంఘము స్థాపింపవలెననియు క్రమముగా గ్రంథాలయ కార్యములు నిర్వర్తించుచుండవలెననియు వార్షికోత్సవ ప్రయత్నములు జరుపవలెననియుతీర్మానింపబడెను. మరునాడు ధనపూజ విధివిధానముగా గ్రంథాలయమునందే జరుపబడినది. కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 సం॥ నవంబరు నెల 3-వ తేదీ

సోమవారము

ప్రస్తుత నితి

బెంగాలు నిర్బంధములనుగూర్చి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిన ప్రతిపత్తి పత్రమును తెలుసుకొనుచున్నారనియు, దానిని పార్లమెంటుసభలో సమర్పించెద రనియు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. పార్లమెంటుసభ వారేమి చేసెదరో చెప్పవలయునా? కన్సర్వేటివు పక్షమువారు మిగులసంతృప్తి గనుపఱచెద రనుటకు సందియములేదు. లేబరులిబరలు పక్షములు తల లూచు సని యూహించవచ్చును. భారతీయు లిటీసెటిలో నేమి జేయవలయును? ఈ విషయమై స్వరాజ్యపక్షమువారును తదితరులును గలిసి రేపటి దినము కలకత్తాలో నాలోచించెదరు. బెంగాలుల రె స్టులగూర్చి ప్రజలు తీవ్రముగ నసమ్మతి దెలిపిరి. అన్ని భాగములనుండియు, నిట్టి వార్తలు చేరు చున్నవి. కలకత్తాలోను వంగదేశమునందితరచోటు లను హఠాత్తాము జరిగెను. సభలనేకములు జరి గెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కిదివరకు ప్రజాభి ప్రాయము తెలియ లేదనుకొనినను, నేడు స్పష్టముగ గోచరించి యుండును. ఏమాత్రము దూరదృష్టి యున్నను పాలకులు నిర్బంధములచే గాక, ప్రజా శయసాధ్యముచేతనే అశాంతిని బోద్రోల గలరు. అట్టి దూరదృష్టినిగాని వివేకమునుగాని కన్సర్వే టివు ప్రభుత్వమువారు చూపగలరని దోచదు.

ప్రజాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుటకు అసమ్మతి సభ లవసరములయినను ఇంతటితో సరిపోవునా యను ప్రశ్న యుద్భవించును. మితవాదుల యాం దోళనవలె సభలతోను తీర్మానములతోను జాతీయవాదులు సంతృప్తిజెందిన చాలునా? రేపటి దినము చర్చించి నిర్ణయింపవలసిన ప్రశ్న యిదియే. శాసనసభలలో చేరినచో, నిర్బంధప్రతిఘటన సాధ్య మగు నని తలచినవారియూహలు వ్యర్థమయ్యెను. నిర్బంధములు మరల తీవ్రగతి చాల్చుటయ గాక శాసనసభ్యులు సయితము నిర్బంధింపఁడు చున్నారు. శాసనసభలతో బనిలేకనే పాలకులు నిర్బంధములను కొనసాగింప వీలు గలదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆర్థి నెన్నలను ప్రతి యూరూపములకును కొనసాగింప వచ్చును. క్రిమినలులా నవరణచట్టమును తొల గించు చట్టమును సామ్రాజ్యశాసనసభవారంగీ కరించినను ప్రయోజనము లేకబోయెను. బెం గాలులో శాసనసభలతో బనిలేకుండ యభేచ్ఛగ పరిపాలించుచున్నారు. శాసనసభలు కేవల మలం కార ప్రాయములనియు అవి యున్నను లేకున్నను పరిపాలనమున కెట్టి యిబ్బందియు గలుగదనియు మొదటినుండియు దలచుచున్న యూహలే నేటికి సత్యములయినవి. ఇదివరకు జరిగినలోపముల నిం చుక మననముజేయుట యవసరమగుచున్నది.

నేడు నిర్బంధవిధానము నెదుర్కొనవలయు ననిన, శాసనసభలకు వెలుపల నిర్మాణము జరిగిన గాని ప్రయోజనము లేదని, స్వరాజ్యపక్షమువారు గుర్తింపవలయును. శాసనసభలలో బ్రవేశింపగలి గిన కొలదిమంది సభ్యుల కక్కడ పని యున్నను, కోట్లకొలది ప్రజాసామాన్యమునకు శాసనసభలతో నేమి సంబంధ ముండును? ప్రజలు స్వరాజ్యనిర్మాణమునంద ప్ర మ త్తు లై పని జేయుచున్నచో, దేశము నే డిట్టినిస్సహాయస్థితియందుండియుండదు. ప్రజాసామాన్యమునందు కలిగిన ప్రబోధము కార్య రూపముదాల్చినగాని, సత్వరాభివృద్ధి గలుగజాలదు. దేశ మిట్టిస్థితికి వచ్చినందులకు గాంధీమహాత్మునితో బాటు యితరులును చింఛింపక మానరు. వ్యవ హారము మరల మొదటికి వచ్చుట మిగుల శోచనీయము. స్వ రా జ్య సి ధ్ధి కి ప్రధాననియమమగు జాతీయత్వమునకు గూడ భంగము కలుగుటచే, చాల కష్ట మేర్పడుచున్నది. కడు జాగ్రత్తతో బెంపొందింపబడిన హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము చెడుటచే, మహాత్ముడు ఘోరతప మాచరింపవలసి వచ్చెను. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య ద్వేషమగు హృదయసంయోగ మేర్పడిన గాని, అనుకూలమగు కార్యక్రమము చేపూరదని, మహాత్ముడు హిత మొనగుచున్నాడు. అన్నిమత ములవారును అన్ని పక్షములవారును ఏకదీక్షా బద్ధులై స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు సర్వశక్తిని ధార బోయవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది.

దౌర్జన్యమువలన నిజన్యతంత్ర్యము లభింప దని నాయకు లెల్లరును నమ్ముచున్నారు. అందుచే అహింసను కాపాడుట ఎల్లరధర్మ మగుచున్నది. అహింస పిరికిపందలసాధన మని మహాత్ముడు భావించుటలేదు. దౌర్జన్యవద్ధితిన్నను అహింస కెక్కుడు ఆత్మశక్తియు ఆత్మ వి శ్వాస ము ను స్వార్థత్యాగ మును గావలయును. నిర్బంధవిధానముమూలమున అహింస కఠినపరీక్షకు లొనగుచున్నది. అట్టివిషమ పరిస్థితులందే ప్రజలు ధైర్యమును ఇంద్రియనిగ్రహ మును అధికముగ గనుపఱపవలయును. ప్రజా సామాన్యమునకు కద్దరునిర్మాణము సుకరము. వడు కుటయు నేయుటయు వారికి సులభసాధ్యములు. కద్దరునిర్మాణమువలన ప్రజల కార్థికస్వాతంత్ర్యము చేపూరుట స్వతస్సిద్ధము. అస్పృశ్యతా నివారణము సర్వమతసఖ్యముచు జాతుద్ధరణకు మూలా ధారములు. జాతీయత్వము గుదురునెడల గ్రామ పంచాయతులు సుకరముగ నిర్వహింపబడును. పంచాయతిప్రతిష్ఠాపనలు కొనసాగునేని స్వరాజ్య సిద్ధి కాటంక మేముండును? నిర్మాణకార్యక్రమము స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు తప్పక మార్గముజూపును. ప్రజలు నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుట కాయత్తులుగ నుండు రనుటకు సందియము లేదు. కాని ముందుగ నాయకులు పరస్పరవిభేదములను వెనుకకుబెట్టి ప్రజలలో నిర్మాణోత్సాహమును పురి కొల్పవలయును.

నాయకు లొండానులు కలహించుచుండుచో, ప్రజాసామాన్యమునకు వారిపై గౌరవ ముండు జాలదు. నిర్మాణనిర్వహణముపట్ల నాయకులు మార్గ దర్శకు లగుచో, ప్రజలు వారి ననుకరించెద రనుటకు సందియము లేదు. నిర్మాణముపట్ల ప్రజలకు

గలిగిన యుపేక్షాభావమును తొలగించుటకు, స్వరాజ్యపక్షనాయకులు పూనుకొన వల యు ను. దేశమునంద కముందు జరుగవలసినపని యంతయు శాసనసభలకు నెలుపలనే గలదు. అపని సంతతము జరుగుచున్నచో, నిరాశ కెడముండెడిదిగాదు. ఇక నయినను భారతీయులు స్వతంత్రనిర్మాణమునకు బూనుకొనినగాని, దేశమునకు ముక్తి చేపూర జాలదు. సుష్కందోళనమువలన, శాశ్వతఫలము లభింపదనుట, అనుభవై కసిద్ధమే. కద్దరునిర్మాణము పూర్తియై, విదేశవస్తుబహిష్కారము కొనసాగి యున్నచో, సందిగ్ధస్థితి యుదయించెడిది గాదు. ఐనను గతజలసేతుబంధనమునుగూర్చి విచారింప ప్రయోజనము లేదు. నేడు ప్రజలకర్తవ్యము తేట తైల్లమయినది. అన్నిపక్షములను స్వరాజ్యసిద్ధికై ఆతురము జూపుచున్నవి. కాని, కార్యసిద్ధిలేనిది, వీరి మనోరథము చేపూరజాలదు. మార్గ మొకటియే గలదు. ప్రజల దృఢసంకల్ప మొత్తరుణమున బయల్పడవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధి ప్రజల కృషి పై నా ధార పడి యుండును. పాలకులు, అందు ముఖ్యముగ కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు ప్రజల యిష్టితములను దయాధర్మబుద్ధితో నెరవేర్చెద రనుట కల్ల. కాని ప్రజలు దీక్షాబద్ధులగుచో, కన్సర్వేటివు పక్షమువారికయినను, సత్వరస్వరాజ్య ప్రాప్తి నాటంకపరచుట దుస్సర మగును.

బాల్సువినుగారు : హిందూదేశము

కన్సర్వేటివుపక్షనాయకు లగు బాల్సువినుగారు పార్లమెంటు ఎన్నికలకు ముందు గావించిన ప్రసంగము జూచిన, హిందూదేశమునకు వా రెట్టిమేలొన ర్చెదరో తెలిసికొనవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారి నణచుటకై అరెస్టులు జరుగలేదని ప్రభుత్వమువారింత వాదించినను, బాల్సువినుగారు వీనిని పురి కొల్పిరనియు, లేబరుపక్షమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికోర్కెకు లొంగిపోయి రనియు, చెలియ గలదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను వీరు తీవ్ర ముగ ఖండించుటయగాక, వానిని అణచివేయవల యనని గూడ హెచ్చరించుచున్నారు. వెనుకటి ఇండియామంత్రిగారు అసమర్థు లని వీరియదేశ్యము. కన్సర్వేటివు మంత్రులు నిర్బంధ ప్రయోగమునందారి తేదినదిట్ట లనుబ నిశ్చయము. లేబరుమంత్రిగారు కొంచెము వెనుకాడియున్నచో, బాల్సువిను ప్రభుత్వమువారి రెట్టి కొరతను దీర్చగలరు. బాల్సువిను ప్రభుత్వము తీవ్రనిర్బంధముల మధ్య ప్రారంభమయినది. వీరి కనుకూల పరిస్థితులు చేపూరినవి. వాని నుపయోగించి దేశము నింకను ఆధోగతి పాల్పేయుటకు వారు వెనుదీసెద రని దోచదు. అందోళనమునకు తామేమాత్రము లొంగమని బాల్సువినుగారు వెల్లెబుచ్చిరి. కన్సర్వేటివుల గొప్ప తన మిదియేగద. ప్రజలెంత మొరబెట్టుకొనినను దానిని నిరాకరించుట వారికి పరిపాటి యయినది. ప్రజల విన్నపములను సఫలపరచిన, వారి ప్రతిష్ఠకు భంగము వాటిల్లునుగద. ప్రతిష్ఠను పాటించవలదని మాంటాగూగారు ఎంత దృఢముగ దెలిపినను అధికారవర్గము దానిని విడనాడలేకున్నది. అతివాదుల వినాశపద్ధతులను సహింప వీలులేదనియు సంస్కరణ

శాసనము ననుసరించి దృఢముగ పరిపాలించుట
యవసరమనియు బాల్కువినుగారి యభిప్రాయము.
దీనియర్థ మేమి? సంస్కరణములను మార్చుకుండ
నిర్బంధములను ప్రయోగించి అశాంతి నణగ
ద్రొక్కి లా ఆర్థులను రక్షింపవలయు ననియే గద!
తా మిట్టి మార్గమును నిస్సంభేదముగ కొనసాగి
చెడమని బాల్కునుగారు పలుకుటచే భావిపణామ
మేటు బుండనో యూహింపవచ్చును. ఇంకొకరు
సివిలునర్వసు సభ్యులవిషయమై బాల్కునుగారు
మిగుల కనికరమును గనుపజచిరి. సివిలునర్వసుసభ్యు
లకు గలిగిన డబ్బుచిక్కులను దీర్చినగాని, లాభము
లేదని వీరు పరిశీలి చుచున్నారు. లీ క మీ ష ను
సూచనలను వీరు సఫలపరచుట నిస్సంభేదము.
ఇంకీయల్ ప్రేమరెన్నుపై వీరు గనుపరచిన యభి
మానము జూచిన, వీరి పద్ధతులు హిందూజాతిమున
కేవిధమునను అనుకూలించవని ఎంచవచ్చును. ఎన్ని
కలకు ముందరనే బాల్కునుగారిటుల బలీకీయండ,
పిమ్మట నెంత కాత్మీయము వహించెదరో చెప్ప
జాలము. అయినను, భారతీయులు విచారించ బని
లేదు. బాల్కును ప్రభుత్వచర్యలు హిందూజాతిము
నకు పరాశ్రయభావమును తొలగించి, స్వశక్తి
ప్రభావమును గోచరింపజేయు ననియు, అందువలన
ప్రజలకు మేలుగలుగుననియు నమ్మెదము.

నూలుచందా

నూలుచందావిషయమై సంయుక్తరాష్ట్రములలో
గూడ నభిమానము ప్రబలినందులకు సంతసింపవలసి
యున్నది. సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రీయసమాజేశమున నూ
లుచందా తీర్మానము బహుళసంఖ్యాకులచే నంగీ
కరింపబడినటుల, వారలు దెలుపుచున్నవి. నూలు
చందానల స్వల్పపునరాకర్షణలున్నను పెక్కు
లాభములు గలవు. వోటుకేయటకు ధనమే ప్రధాన
యోగ్యత యని భావించుటకు మారుగ, స్వల్పపరి
శ్రమయే ముఖ్యమని భావించుటవలన ప్రజా
సామాన్యమునకును విద్యాధికులకును మధ్య గల
తారతమ్య మంతరించును. ఉభయయును శిలీసి
పాటుబడట కుత్సాహ మేర్పడును. విద్యాధికులు
బీదలయొక్కయు ప్రజాసామాన్యముయొక్కయు
క్షేమమును పాటిపరచు నపవాద మంతరించును.
దినమున కొక్క అరగంటసేపు బీదప్రజల కొరకై
నూలు వడుకుట వలన ఎట్టి నష్టము
గలుగజాలదు. ఎట్టి యభ్యాతియు గలుగజాలదు.
ఇందు ధర్మ హాని గనుపించదు. కాంగ్రెసు, డబ్బు
చందాను సేకరించుచున్నపుడు నూలుచందా నేల
సేకరింపగూడదో తెలియదు. నూలువడుకుట,
ప్రత్యేకవృత్తి గాదు. ప్రాచీనకాలమున ఎల్లరును
నూలు వడుకుచుండిరి. నూలు వడుకుట ప్రతి
కుటుంబమునందును పరిపాటి యగునేని, కద్దరు
నిర్మాణ మత్యంతసులభసాధ్య మగును. మహా
త్ముని విన్నపము నీవిషయమై యంగీకరించి ఒక్క
సంవత్సరకాల మయినను కాంగ్రెసుసభ మహా
త్ముని ననుసరించుట ముఖ్యము. నాయకులు కాయ
కష్టమున కోర్చి మార్గదర్శకులగుచో, ప్రజలకు
వారు సరియగు మార్గము జూపగలరు. ఇప్పుడు గా
వలసినది కార్యసాఫల్యముగాని, వాచాలతగాదని
ఎల్లరును అంగీకరించుచున్నారు. అట్టితరీ, కార్య

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

గంధి మహాత్మని పూజానిధి

అక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు
49775-8-8

చందాలు
49775-8-8

ఇదివఱకు
24345-1-8

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
పంతులుగారికి చేరిన వసూలు
24345-1-8

ఇదివఱకు
49775-8-8

ఇదివఱకు
24345-1-8

ఇదివఱకు
49775-8-8

ఇదివఱకు
24345-1-8

దీక్షను జూపుటకు, కాంగ్రెసుసభ్యులెల్లరును
పూజుకొనుట ధర్మముగాదా? సామాన్యప్రజలందు
కంగీకరించెదరనుటకు సందియములేదు. ప్రతినిధి
సంఘసభ్యులు నూలుచీయవలయు నని తీర్మానించి
నష్టము, పలువురు సందియములను వెలిబుచ్చిరి.
పలువు రాక్షేపించిరి. కాని నూలు బంపువారి
సంఖ్యలు రానురాను ప్రోత్సాహకరముగ నున్నవి.
ప్రతినిధిసంఘసభ్యులే గాక, సభ్యేతరులుగూడ
నూలు వడుకుటకు దీక్ష వహించుట
జూడ, కాంగ్రెసుసభ్యులంద రీనియమమునకు కట్టు
పడి యుండెదరని తలంపవచ్చును. మహాత్ముడు
కోరినపరతు ఇది యొక్కటియే. బహిష్కారములను
కాంగ్రెసుసభవారు వదలుకొనుటకు సయితము
మహాత్ముడు సంసిద్ధుడగుచున్నాడు. అందరకును
సులభసాధ్యమును ఆక్షేపణవిరహితమును ప్రయో
జనకరము నగు కనిష్ఠసామాన్యాంశమును నిలిపి
యించి దానిపై జాతీయ సంయోగము నాధారము
జేయుటకు మహాత్ముడు సమ్మతించుచుండ, అందులకు
సయితము వలనుపడ దనుట వివేకము గాజాలదు.
కాంగ్రెసు సభవారు నూలుచందాను ఆమోదించి
నను ఆమోదించుకున్నను ప్రజలు నూలువడుకుటకు
తప్పక బూని కద్దరును నిర్మింప యత్నించుట యవ
సరము. నూలుచందానుగూర్చి గాంధీమహాత్ముడు ఈ
వారపు యంగుఁగండియా పత్రికలో నిటుల వ్రాయు
చున్నాడు. "వేలకు పోమంది బుద్ధిపూర్వముగ
నూలువడుకుచో కద్దరు చౌకయగును. హెచ్చు
నంబరుల దారమును తీయుటకు వీలగును. ఆకలిచే
మాడుచున్న ప్రజలపై మనకు సానుభూతి యున్న
చో నూలుచందాను పరిహసించుటకు మారుగ
దుర్భరమై అనుదినము బెరిగిపోవుచున్న ప్రజా
సామాన్య దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు యాధి
యగుమార్గ మిదియే నని గ్రహింపనేర్పము." మహాత్ముని
విన్నపము నాలకించి దానిని సఫల
పరచు బాధ్యత ప్రజలపై నిలిచియున్నది. మహా
త్ముడు విశేషశ్రమనుగాని త్యాగమునుగాని ప్రస్తు
తము కోరుటలేదు. మహాత్మునకుగావలసినది, స్వల్ప
పరిశ్రమవలన లభించును. స్వరాజ్యసిద్ధికై ఆత్మా
ర్పణజేసిన యా మహామహునికి దేశమిమాత్రము
కృతజ్ఞత నయినను జూపజాలదా?

డివెలరాగారిని శిక్షించుట

డివెలరాగారు ఆల్ఫ్రెడుకందు బ్రవేశించి రను
కారణముచే, వారిపై నొకమాసపు కారాగృహ
శిక్షను విధించుట ఏ మాత్రము సంభావ్యముగ

దోషదు. డివెలరా గారు రివల్లికనుపక్షపు నాయ
కులు. ఆపక్షము ఐదైండులో నింకను అంతరింపలేదు.
అట్టి సిటిలో మరల డివెలరాగారిని నిర్బంధించి, అతని
యనుచరులను మరల పురికొల్పుటవలన నెట్టి
నష్టముగలదో యూహింపవచ్చును. అనవసరశిక్ష
వలన పరిసితులు విషమమగుటదప్ప వేరుప్రయోజన
ముండజాలదు. డివెలరాగారిని శిక్షించుటవలన,
వారిప్రతిష్ఠ యినుమడించుట సహజము. ఇట్టి యవ
కాశమును కలిగించుట ఎంతయ వివేక మో
యూహింపవచ్చును.

ఉత్కలాందోళన

జయపురంలో సభ
జయపురంలో గతశని 26 వ తేదీ ఆదివారంనాడు శ్రీ
శ్రీనివాసపండా గారి అధ్యక్షతన ఉత్కల బహిరంగసభ
జరిగినది. చాలమంది సభకు విచ్చేసిరి. ఫిలిప్పుడ్రు సంఘమువారి
కర్తవ్యముగూర్చి లక్ష్మీనారాయణ సాహుగారును, బాబు
హరిక్రిష్ణమిత్రగారును ఉపన్యసించిరి. ఈ దినవ తీర్మానములు
ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించబడెను.
(1) ఈసభవారు ఇండియాప్రభుత్వమువారిచే నియమింప
బడిన ఫిలిప్పుడ్రు విచారణసంఘమున కావ్యోనమునగుచున్నారు.
గంజాము విశాఖపట్నం జిల్లాలోని ఓడ్రులు ఒరిస్సాలోని
ఉత్కలనుండి వేరుజేయబడినందులకు చింతించి తిరిగివారితో
చేర్చవలసినదని వాంఛించుచున్నారనియు ఉత్కలజాతి యభి
వృద్ధి గాంచుట కదియొక్కటియే సాధనమనియు సంఘమువారికి
దెలుపుచున్నారు. ఈ తీర్మానమును అధ్యక్షుడు సవరణసంఘ
మునకు, ప్రతికలకు బంపవలెను.

ఆధ్యాత్మిక చింత

సీమయందలి వ్యాపకము
ఇంగ్లాండుదేశమున బ్రాహ్మణ్యంలోని క్రైస్తవదేవాలయ
మున ఆధ్యాత్మిక చింత జేయబడుచున్నది. కుంటివారలకు కాళ్లు
నచ్చియు, పక్షపాతపీడితులకు చెయ్యి కాలు ఆడియు సరము
ల్పియు పట్టుకొని పోయినవా రాపట్టువీడిచియు తిరుగుచు
న్నారు. ఒకశ్రీ క్రిస్టునరమును పట్టుకొని పోగా యీచిత్త
వలన నొప్పిపోవుటయేగాక చేతులతో నేడే పట్టుకొనగల్గెను.
మరియొక శ్రీ 12 విండ్లనుండియు నడువలేనిది ఇంటిలో తిరుగ
గల్గెను. ఇట్లు జరిగినవని చూచినటుల కేరీ మతగురువు జెప్పుచు
మతియొక శ్రీ పూర్తిగ పక్షపాతము పడినను యీ చిత్త
వలన యెడమచేతి నెత్తగలిగినది చెప్పెను. వితర్యమనతి యీ
దివ్య చిత్తమైన పిదప కుంటితనము పోయినవని దెలుపుటకై
కట్టడిచేసి నడువ ప్రారంభించెను. ఇట్టి చిత్తస్థలన జేయు
హిక్మతుగారు మతగురువులందర యంగీకారముతో డిసెంబరులో
టూర్వీయందును జనవరిలో సెంటు ఆల్బన్సులోను యీ చిత్త
స్థల ప్రారంభించెదరని దెల్పినటుల లండన్ పైమ్సు బ్రాహ్మణ్య
విలేజిరి వ్రాయుచున్నారు.

విదేశవార్తలు

టోక్యోనుండి వార్తములో

ఎవరుందురు?

కన్సర్వేటివుల ప్రాణము హాయిగ నుండుట

లిబరలు కార్మికవర్గస్వరూపణ

వర్తకము అభివృద్ధిగాంచు సూచనలు

లండన్, అక్టో 31:—కన్సర్వేటివులు ప్రస్తుతము 209 మంది ఎక్కువగ నున్నారు.

కన్సర్వేటివులు	408
కార్మికులు	152
లిబరల్స్	40
ఇండిపెండెంట్స్	4
కో ఆపరేటరులు	5
కాన్సిల్ట్యాంట్ నలిస్టులు	3
కమ్యూనిస్టు	1
మొత్తము	613

615 స్థానములను పూర్తి చేయుటకు ఇంకను 2 స్థానములకు ఎన్నికలు జరుగవలసియున్నది. కన్సర్వేటివులకు లాభము (నికరము) 158 కార్మికులకు నష్టము (నికరము) 65 లిబరల్స్కు నష్టము (నికరము) 119

మంత్రివర్గము 90 నిమిషములు సమావేశమైనది. డవునింగువీధిలో ప్రజలు గుంపులుగూడిరి. మంగళవారమువరకు మంత్రివర్గపు సభ ఆపుచేయబడెను. కాని ఈలోపుగ మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చుటకు అభ్యంతర ముండదు.

మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చునాయని యడుగు భామ సుగారు ప్రత్యుత్తరము నీయ నిరాకరించిరి.

జనీపుగారి లేఖను మంత్రిలు చర్చించిరి

ఈవిషయమై పూర్తి విచారించిన మన మిగ్గోనాల్డు గారు రభయమిడుటచే తీక్షణము మంత్రిలు రాజీనామానీయదలచు కొనలేదని తెలియుచున్నది. మంగళవారమునాటికి ఈ విచారణ పూర్తయిన ననుకొనుచున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి పరిపాలనవిషయము లెన్నియో మిగిలియుండుటచే మంత్రివర్గము సభ ఆపుచేయబడెను కాని రాజీనామానిచ్చు విషయము మిగ్గోనాల్డు గారిచేతిలోనే యున్నది. ప్రస్తుతపు క్రొత్త పార్లమెంటు పరిస్థితులం జూడ మంత్రిలు మరల సమావేశమగుటకుండనే రాజీనామా నీయవచ్చుననుచున్నారు.

వచ్చేవారము తప్పక మిగ్గోనాల్డు గారు రాజీనామానిచ్చే దరచుచున్నారు.

జనీపుగారు లేఖను వ్రాసిన సంగతి నిజమోకాదో తెలిసికొనుటకు మంత్రివర్గము వారి సంగతులను నేర్పాటుజేసిరిని ప్రకటించిరి.

ఇక నాగోండ్లవరకు స్థిరముగ ప్రభుత్వ మేర్పడినదని అందరును అనుకొనుచున్నారు. ఇంతయు కన్సర్వేటివుల ప్రతికూలత్వాన నున్నది. స్ట్రాన్లీ, బార్క్లెయ్, ఆర్ట్స్ చేంబర్లెను బర్క్లెయ్ హెడ్ ప్రభువు, సర్ రాబర్టు హోరన్, వింటర్ క్రాస్టు గార్లను మంత్రివర్గముగ నేర్పాటుజేసిన బాగుండునని నూచించుచున్నవి.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు విచ్చలవిడిగ నిరంకుశ ప్రతికూల పరిపాలన మేర్పాటుజేసిరినియు ఇదంతయు బార్క్లెయ్ గారు ఇంపీరియలు ప్రిసరెన్సును ఏర్పాటుజేయునపుడు బయల్పడుననియు ప్రత్యేక పత్రికలకు సంగతమును ప్రవేశ పెట్టునపుడు ప్రతికూల ఫలితములు బయల్పడుననియు సింగపూరు నాకాశయములో క్రొత్తగ అమెరికా గొప్ప మొత్తమును ఖర్చు పెట్టునపుడును, ప్రభువులు త్రోసివేసిన తీర్మానమును మరల ప్రవేశ పెట్టునపుడును, చర్చిలుగారు తీవ్రమగు విధానములను ఆలోచించునపుడును ఈ ప్రతికూల పరిపాలన ఫలితములు బయల్పడునని లిబరల్స్ ఖండించుచున్నారు.

ప్రాణి బాల్ల విను గారు

(నూతన కన్సర్వేటివు ప్రధానమంత్రి)

ఎన్నికవిధానము మార్పు తనవరకు లిబరల్స్ ఈ ఎన్నిక ఫలితములనుబట్టి అనుచున్నారు. 8500,000 ఓట్లకు కలుపగా లిబరల్స్ కార్మికులకు 200 లకు తక్కువగ స్థానములు లభించినవి. కన్సర్వేటివులకు 7500,000 ఓట్లతోడనే 400 స్థానములు లభించె ననుచున్నారు.

1900, 1-18 లో నున్న కష్టదశనుండి బయల్పడినందులకు లిబరల్స్ పత్రికలు తృప్తి జెందుచున్నవి.

లిబరల్స్ పరాజయమునకు డెయిలీ హెరాల్డు ప్రతికూలయు ఉత్సాహము జెందుచున్నది. మూడుపక్షములు ఉండుట అనర్థకమనుచున్నది. లిబరల్స్ క్రమేణా ఓడించుటకు చాలకాలము పట్టెడిననుచున్నది. కాని లిబరల్స్ పూర్వాయని మా కీకష్టములేకుండ వారే జేసికొనిరనుచున్నది.

మంత్రివర్గపు సమావేశము

లీస్ట్లు, అక్టో 31:—కన్సర్వేటివుల ఆఖండవిజయముచే ఏర్పడిన పరిస్థితులచే ఏమిచేయవలసిందీ ఆలోచించుటకు కార్మిక ప్రభుత్వ మంత్రివర్గము నేడు సమావేశమైనది. రెండుగంటలు చర్చించినపిదప సభ ఆపుజేయబడెను. మంత్రిలు చాలమంది తొలగుటకే ఇష్టపడుచున్నారు. మంగళవారమునాడు సమావేశమైనపుడు రాజీనామా నిచ్చవలె.

సోమవారము బార్న్ హార్వెస్టునుండి లండనుకు రావచ్చును. జనీపుగారు లేఖనుగూర్చి విచారణ ఫలితములు మంగళవారము ప్రకటించబడవచ్చును.

కన్సర్వేటివుల ఆంచనాలు

బార్క్లెయ్ గారు మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేయు భారమును వహించవలసియుండును. ఆయన తన ప్రధాన కార్యాలయమున ఈవిషయమై తమపక్షమునాటిలో చర్చించుచున్నారు.

వార్తాపత్రిక లపుడే నూచించుచున్నవి. విదేశాంగమంత్రిగ కర్లె ప్రభుని నియమించెద తనుచున్నది. ఒకవేళ కర్లె ప్రభువు నిరాకరించినచో చాంబర్లెను గారు ఆస్థానమును స్వీకరించెదరనుచున్నది.

స్కాట్లండులో ఆర్థికవిషయ, అల్బర్నీలో ఆంట్రింజిల్లా ఎన్నిక ఫలితములు నేడు ప్రకటించబడినవి. ఆర్థికవిషయ

రులో కన్సర్వేటివులకే జయముగల్గెను. లిబరల్స్ ప్రభుత్వము ఓడిపోయెను. ఈ కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము లాయిడ్ బార్న్ గారికి ఆంగ్ల రంగిక కార్యదర్శిగ నుండెడివారు.

అల్బర్నీలో ఇద్దరు కన్సర్వేటివులు గెలుపొందిరి. ఇందులో ఒకరు అల్బర్నీ ప్రధానమంత్రిగొడును.

ప్రాణ ఎక్స్ ప్రెస్ జి కన్సర్వేటివు విజయముచే లాభముగ వరిగమించుచున్నది. నాటాలు చాల అభివృద్ధి గాంచివి.

వర్తకాభివృద్ధి

వర్తక పారిశ్రామిక సంఘములందు వర్తక పరిశ్రమలు అభివృద్ధిగాంచునని ఉత్సాహ మతిశయించు చున్నది. స్థిరమగు ప్రభుత్వ మేర్పడుటచే ఉత్సాహ, ఇరుప వర్తకము గూడ అభివృద్ధి గాంచు ననుచున్నారు.

పాండుధరగూడి పెరిగినది. ప్రపంచముతలను పాండుకు అనుకూలముగ మారకము ఇల్లెలుచున్నది.

విద్యాశాఖ కార్యదర్శి మార్గ్ జోన్స్ (కార్మిక) గారు చెన్నుకొనబడిరి.

కన్సర్వేటివు పార్టీగా చెన్నుకొనబడిరి. ఇతడు కార్మిక కన్సర్వేటివుల అనువామము ఇంకొక లిబరల్ ప్రత్యర్థిని ఓడించెను.

మరిసడ్ (కన్స) లిబరల్స్ నోడించెను. కర్నూలు పేదలంగారు లిబరల్స్ అభ్యర్థి నోడించిరి.

ప్రెంచి ప్రతికూల ప్రాయములు

ప్యారిస్ అక్టోబరు 31:—బిటిషు ఎన్నికలనుగూర్చి వ్యాఖ్య యొనర్చుచు లీజర్మన్లు ఇట్లు నూచించు చున్నది. మిత్రమండలి సయోధ్య ఏర్పడిన ప్రభుత్వము మరల ఏర్పడును.

రాజకీయములందు నిలుకడ ఏర్పడుటచే బిటిషు వర్తకము పరిశ్రమలు అభివృద్ధిగాంచు నని మ్యాటెను ప్రతిక యనుచున్నది.

గ్రేటు బ్రిటనులో సోషలిస్టు ప్రధానామాత్యుడు ప్రభుత్వమున నుండుటచే ప్రాంసులునున్న రాజకీయపక్షము వారికి కష్టముగ నుండెను.

ఇట్టి, తెలియములో గూడ కష్టముగ నుండెను. కన్న రేణువుల విజయముచే పూర్తిగ మార్పుగలుగునని ఈకొడి ప్యారిసుపత్రిక నడుపుచున్నది.

హెరియట్టుగారు కొంచెము జాగ్రత్తగ ప్రవర్తించినచో అంతర్జాతీయ వ్యవహారములందు మెలకువతో ప్రవర్తించినచో మగ్నోవాల్టాగారివలెనే హెరియట్టుగారుగూడ తొలగవలసివచ్చునని గాలోయిపత్రిక వాకిననున్నది.

లండనుగభలో మగ్నోవాల్టాగారు జరిపించిన గొప్ప కార్యములను కన్నరేణువుల విజయముచే మరచిపోవుట శడదని హామీ ల్యాబరు పత్రిక యనుచున్నది.

ఈ ఎన్నికలు తెల్పునట్లుమహారీ కెంతయు ఉపకరించుననియు ప్రాంతము లాభించుననియు జర్నల్ ఇండస్ట్రియల్ పత్రిక నూచించుచున్నది.

ఫ్రెంచి బ్రిటిషుపరిశీలకుల సామ్యత్వము లేదనియు దేశీయ వ్యవహారములందు మగ్నోవాల్టాగారికి స్వాతంత్ర్యము లేక పోవుటచే ఆయన ఓడిపోయెననియు కాని హెరియట్టుగారికి స్వేచ్ఛయుండెననియు ఆతడు తనవిధానమును స్వేచ్ఛతోడను పట్టుదలతోడను సాగించుననియు కొలోలోడెనుపత్రిక నడుపుచున్నది.

లండనుబరో ఎన్నికలు

కన్నరేణువులు	40
కార్మికులు	19
లిబరల్స్	8
నిరుడు కన్నరేణువులు 29 కార్మికులు 22, లిబరల్స్ 11 గురుండిరి.	

విశ్వవిద్యాలయములు

కన్నరేణువులు	2
లిబరల్స్	1
నిరుడు కన్నరేణువులు 3, కార్మికులు 1, లిబరల్స్ ఇద్దరుండిరి. ఇంకను 10 మంది ఎన్నికలు తెలియవలసియున్నది.	

వేల్పు స్థానములు

కన్నరేణువులు	9
కార్మికులు	16
లిబరల్స్	10
నిరుడు కన్నరేణువులు 4, కార్మికులు 19, లిబరల్స్ 12 గురుండిరి.	

ఇంగ్లీషు బుర్రోలు

కన్నరేణువులు	128
కార్మికులు	58
లిబరల్స్	15
ఇండిపెండెంట్స్	2
నిరుడు కన్నరేణువులు 112, కార్మికులు 50, లిబరల్స్ 67, ఇండిపెండెంట్స్ 1 గుండిరి.	

వేల్పుయువరాజు

31 తేదీని కనడా, యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి లండనుకు తిరిగివచ్చెను. ఆశ్చర్యకరమగునట్లు పెలవులను ఓడిపిసినయు సంచారము సల్పు కెంతయు సంతోషకరమనియు, సంచారము వలన ఎంతయో అనుభవముగలుగననియు శ్రాత్తసగతులను నేర్చు కొనవచ్చుననియు ఆమెకాలో తనకెంతయు ఆదానయు గౌరవమును జూపిననియు తెలియజేసిరి.

హార్టర్లాస్టేషనులో వేల్పుయువరాజున కెంతయు ప్రజలు తిండిపరండములగ స్వాగత మొనర్చిరి.

ఇంగ్లండులో వరదలు

నీటి మయము

రీపెల్ట, అక్టో 31:—పర్వ పాతము అసాధారణముగ నుండుటచే ఇంగ్లండు దేశమంతయు వర్షమయముగ నున్నది. నేవరనునది పొంగి పొరలిపోయినది. వర్షైరు పండెపు ప్రదేశ మంతయు నీటిమయము. అందుచే నేటిసభను మానివేసిరి. 24 గంటలలో భేయించి ఒకఅడుగు పొంగెను. వేసవికాలపు నీటి కంటె 3 1/2 అడుగులు ఎక్కువగ నున్నది. ఇంగ్లీషు చానలులలో తుపాను బీచుచున్నది.

డివేలరాగారు శిక్షితులగుట

ఒక నెల ఖయిదు

లండన్, నవం 1:—ప్రభుత్వపుట్రువు నల్లంఖించి ఉత్తర ఐర్లండులో ప్రవేశించినందులకు బెల్గాష్టుకోర్టువారిచే ఒక నెలఖయిదు విధించబడెను.

టెహరనులో హత్య

బ్రిటిషువ్యక్తిని జంపుట

టెహరన్ అక్టో 31:—కాశ్మీరును బ్రిటిషు వ్యక్తిని జంపిరి. ఇరేడు ఇంతకపూర్వము అచట స్థానికవాస్తవ్యుని కొట్టెనట అందుచే ఇరేడు చనిపోయెనట.

చీనా పరిస్థితులు

టోక్యో, నవం 1:—ష్యూన్ హౌక్ థిక్, మగ్నోవా యితో పూర్తిగ ఆక్రమించుకొనబడెననియు 80000 ఓల్లీఫక్ష పాతులను, 180 ఫిరంగులను బట్టుకొనిరనియు మాక్జివాల్టా తెలుపుచున్నది.

వైమానికదళము

క్రొత్త యంత్రము

లండన్, నవంబరు 1:—బ్రిటన్ సరక్షక వైమానిక సర్వసేవాధిపతిగ సర్ జాన్ సాల్వండుగారు నియమింపబడిరి. 1925 సంవత్సరము జనవరి 1 తేదీనుండి అధికారమును స్వీకరించెదరు.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

లిబరల్స్ యభ్యర్థి లిడింగ్టన్ గారు వెస్ట్ ర్క్ విల్సన్ ను నిలుపుకొనెను.

విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధులు

ఎర్నెస్టు గ్రాహం లిటిల్ (ఇండిపెండెంట్) గారు లండన్ విశ్వవిద్యాలయపు స్థానమును నిలుపుకొనిరి.

క్యాంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమునకు రాలిక్ సర్ జిఫ్రీబట్లర్ (కన్న) గార్లిడ్లరును తమస్థానములను నిలబెట్టుకొనిరి.

సోవియటుపత్రికల యభిప్రాయములు

మాస్కో, అక్టోబరు 31:—బ్రిటిషుఎన్నిక ఫలితములంట్లో రషియా ఓడంబడికకు బ్రిటిషుప్రజలు ప్రతిహతులుగ నున్నారని జాపుటకు నిదర్శనముటల తప్ప. క్రేటుబ్రిటన్ ఆర్థిక ఆప సరము సోవియటు రిపబ్లిక్ యూనియనులతో అంతర్జాతీయ పలుకుబడియు బ్రిటిషు పెట్టుబడిదారు లీడెంబడికను అంగీకరించునటల తేనని ఇస్కొవ్ స్కీ యాపత్రిక తెలుపుచున్నది.

అమెరికను పత్రికాభిప్రాయములు

న్యూయార్క్, అక్టోబరు 31:—లిబరల్స్ తమ అసమర్థతను వెలిబుచ్చి ఐకమత్యముతో నుండి తమని పాలించుకొనలేక పోవుటచే క్రేటుబ్రిటన్లో కన్నరేణువులకు గొప్పవిజయము గల్గెను. అదేవిధానమును అమెరికాలో ప్రోగ్రెసివు పార్టీ వారు వారి యనుచరులను అవలంబించిన ఇదేగతిబట్టునని నేనటలూ పోలేటిగారు గ్రహింపవలెనని 'వరల్డు'పత్రిక తెలుపుచున్నది.

జాతీయ ఆశయములను, కార్మిక పక్షమువారు, ఆదినుండియు తమకు మాస్కో విప్లవకారులయందున్న ముక్కునకుగాను పాడుజేయుచున్నారను అపవాదములనుండి మగ్నోవాల్టాగారు తప్పించుకొని బయల్పడెదనుటకు వీలులేదని 'హెరాల్డు, క్రీ బ్యూట్యు'పత్రికలు నుతువుచున్నవి.

బెంగాలు అరెస్టులు

అబ్దుర్ రహ్మన్ త్రాఖిస్థాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవంబరు 3:—రీడింగ్ ప్రభు కేటగినవారెనరును బెంగాలు అరెస్టులనుగూర్చి రీడింగ్ ప్రభువు తొండరబడెనని ఏ మాత్రమును అనజాలరు. తగినంతసాక్ష్యము లేకుండ ప్రవర్తించిరని, కామలసినదానికంటె ఎక్కువగ ప్రవర్తించిరని గాని అనజాలరు. దాసుగారు రాచకీయవార్తలను సమర్థించినంగతిని జ్ఞాపకముంచుకొన్న వారెనరును దాసుగారి అధిక్షేపణలకు చలించరు. మొదట సక్రమపరిశీతులను నిలబెట్టుటకు ఆయనకు ధైర్యమున్నచో, అంతరత్నయున్నచో ఎక్కువస్వాతంత్ర్యముతో భాధ్యతాయంత ప్రభుత్వముగావలెనని గట్టిగ దాసుగారకు గవచ్చును. సక్రమపరిశీతులులేనిచో స్వాతంత్ర్యమునకు తావులేదు. అవకాశముండదని అబ్దుర్ రహ్మన్ పత్రిక వాకిననుచున్నది.

అంగోరా జాతీయ సభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవంబరు 3:—అంగోరా జాతీయసభ సమావేశమైనది. సైన్యము లన్నిటికిని ఏ అవసరము వచ్చినను సంసిద్ధముగను న్నవని ముస్తఫా కెమాలపాషాగారు ప్రకటించిరి. అన్ని ప్రభుత్వములతో మామూలుసంబంధములతో ప్రవర్తించుటకు తర్కీకారి త్రొక్కుచున్నది. వ్యాయముగు తమహక్కులకు అనుకూలముగ జాతిసమితివారు తీర్మానించెదరని విశ్వాసముతో ఎదురుజూచుచుంటిననిరి.

సిరియా సరిహద్దుతగవు అనుకూలముగ పరిష్కారముగుటచే ప్రాంతంతో సంబంధములు హృద్యముముగ ఏర్పడినవి. నెహ్మద్దిగ సోవియటు రషియాతో సంబంధములు యభివృద్ధిగాంచుచున్నయవి. జాతిసమితియందు తుర్కీ నమ్మకముంచెను. నిజమగు జాతిసమితి శాంతిని వెలకొల్పుటకు కంకణమునుదాల్చి అభయమొసగుననిరి.

లక్ష్మణపురము మునిసిపాలిటీ

హిందూమహామండీయుల వైఖరి

గాంధీగారిని మధ్యవర్తిగా గొరుట

లక్ష్మణపురము, నవంబరు 1:—అమీనాబాదు పుష్పవనమందు మహామండీయులు జేయుదైవప్రార్థనలను మాన్పించవలయునని హిందూసభ్యుడొకడు మునిసిపలుసభలో శోక తీర్మానమును తెచ్చెను. అతీర్మానము విషయమున జరిగిన చర్చలవలన హిందూమహామండీయులకు కోపమువలెను. మునిసిపాలిటీ సభలోని హిందూసభ్యులు, ముఖ్యముగా స్వశాశ్వవాదులు, తాజీ నామానీయవలయుననిలేటు పేయరులు శ్రీమదగోరుచున్నారు. ఈతగాయిదావరిష్కారమునిమిత్తము గాంధీగారికిబంపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ముప్పదిఆరు ధైరాగులు అరెస్టు గాబడిరి

అమృతసరము, నవంబరు 1:—అల్లరితేనీరని నేతాగోపదాసు గావించి నేటిమధ్యాహ్నము స్థానిక పోలీసువాడు 86 ధైరాగీసాధులను బందీకృతుల గావించిరి. యర్దియానా మొదలగు దేవస్థానములందు బీరు నివసించుచుండిరి. వారొక కట్టను దీసికొనబోవ నుడు క్షులైయుండ కొంతమంది హిందూ యావతులభ్యంతరము గలుగజేసిరి. ఇది పెద్ద పోరాటముగా పరిగణించెను. పెక్కుసాధులు ఆయోధ్యములతో వచ్చి ఆర్ధమ హిందువులకు గాయములు గావించిరి. సాధులుగూడ హిందువులే. వారిప్పుడు బంధీకృతులుగ నున్నారు. పోలీసువారు ఆచోకే గావించిన పిమ్మట చార్జిచేయుదురు. (ఆ. ప్రె.)

శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీ

నాన్ ఖానా సాహెబ్ గురుద్వారామునకు

జతలు బోయెను

150 మంది అకాలీలు ఉచితభోజనశాల

నడుపుదురు

అమృతసరము, నవంబరు 1:—ఉచితముగ భోజనసౌకర్యములను గావించుటకు 150 మంది అకాలీలు నాన్ ఖానా సాహెబు దేశమునకు శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీ వారు బంపిరి. రాజోపనున్న నాన్ ఖానా ఉత్సవమువలన యిటువంటి జతలు యిదివరకే నచ్చుటకేగెను. (ఆ. ప్రె.)

జూదపు నేరము

ఒక్కొక్కరికి రు 20 లు అపరాధము

నేటిదినము బార్లీటౌను పోలీసుకోర్టునందు లోడిఖాను గారి సమక్షమున రామక ఆచారి, అబ్దుల్ ముకూత్ సాహెబు మరి 9 మందిఆదిప త్రనవిధి 15 కెంటరు ఇంటిలో నవంబరు 1 వ తేదీరాత్రి జూదము ఆడుచుండినట్లుల సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు శ్రాస గారిచే నేర మాశోపింపబడి కోర్టుకు లేచిరి.

వ్యాయాధికారి వారిని దోషులని నిర్ణయించి మునిసిపల్ క్రొంటికి రు 200 అపరాధము విధించిరి.

సంయుక్త రాష్ట్ర మహాసభ

శ్రీయుత పురుషోత్తమదాసుగారగ్రాసనాధిపత్యము పహించిరి

పదునెనిమిదవసంయుక్త రాష్ట్ర మహాసభగ్రాసనాధిపతి గా శాస్త్రులొనబడిన పురుషోత్తమదాసుగారు నవంబరు 30వ తారీఖు ఉదయమునకు, బొంబాయి నవాసులగు మామత్, పండిత జన హర్ లాల్ నెహ్రూ, పండిత గౌరీశంకరమిత్రా, అబాద్ సో భానీగార్లతోను మరిపెక్కండ్రాజుగారుతోను గోరక్ పురము చేరిరి. చక్కగ శృంగారింపబడియున్న బిడ్డలవంటి శత్రువులతో పురవాసులు పీరినినూలేగించిరి. మధ్యాహ్నమున రాష్ట్ర గ్రామ కమిటీయును, నివాసినిర్దారణసంఘమును సమావేశమయ్యెను. సటి ఉదయమున విషయనిర్దారణ సంఘము సమావేశమయ్యెను. మధ్యాహ్నమున ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడును కాన్పరెంసున కధ్యక్షుడనవహించిన పురుషోత్తమదాసు టాండనుగాయను అధ్యక్షులతోపాటగుచునున్నది. ఉభయములు చాలవరకు హిందూమహమ్మదీయ సంఖ్యతాసరమును నిరూపించి ప్రసంగించిరి. తరముల నుండి హిందువులు చేపకములందు వాయిద్యములను సంగీతములను గానించుచున్నారనియు, మహమ్మదీయులు మసీదులలో ప్రార్థనలు సల్పుచున్నారనియు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు శ్రీయుత పరమహంస రఘూదాసు గారు బోధించిరి. ఎందుకీమాత్రన ఆభినివేశము? గుడ్డి, సంఘటనోద్యమలందు పాల్గొనవలదని కాంగ్రెసువాదులకు అధ్యక్షుడు ఉద్బోధించెను. ఈకాద్యముల యావశ్యమైనయెడల కాంగ్రెసు పినిని నడపవలయును కాంగ్రెసునకు వెలుపలనుండి జరుపబడు నీ ఉద్యమములు కష్టములను దీసికొని వచ్చుచున్నవి అని అధ్యక్షుడు నడిచెను.

నూలుచందావిషయమున చర్చ

గోరక్ పురము, నవంబరు 1:—సంయుక్త రాష్ట్రీయ సభ నేడును సమావేశమయ్యెను. సభనలంకరించినవారిలో అధ్యక్షులగు పురుషోత్తమదాసు టాండను, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, అజిగర్ నివాసియును మహమద్ అలీ, బీరారు జేకేపు వారగు డాక్టరు మహమద్, వారణాశివాప్రత్యులగు అబ్దుల్ కరీంగారు, రాష్ట్రీయకాశనసభ్యులు వెక్కండ్ర ముఖ్యులు విషయ నిర్ణయసంఘములో రెండుగంటలు నూలుచందా విషయమున జర్చజరిగెను. తుదకు యీ విషయము రాబోవు తెల్లము కాంగ్రెసులో నిశ్చయింపబడుటకు ఆమోదింపబడెను. ఈ తీర్మానమునకు మూడువోట్లు మాత్రమే అధికముగ నీయబడెను.

కార్యక్రమము మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. 750 మంది డెలిగేట్లు ఆప్టికేవారి చేర్చు రిజిష్టరు జేయించుకొనిరి. 4 వేలకులైగ ప్రేక్షకులుండిరి.

తీర్మానములు

ప్రారంభమున సయ్యదు కమిల్ షాహిగారి మరణమునకు ను యితీవల సంభవించినవారియెడలను సానుభూతిని తెల్పు తీర్మానములను అధ్యక్షుడుపాదించెను. హిందూస్థానిక కాంగ్రెసు కార్యక్రమసహాయులందు ఉపయోగించవలయు ననుతీర్మానము సర్వాంగీకారము నొందెను.

అధ్యక్షులోపన్యాసము

గోరక్ పురము, నవంబరు 2:—పదు నెనిమిదవ సంయుక్త రాష్ట్రీయసభయందు అధ్యక్షులగు పురుషోత్తమదాసు టాండనుగా రిండిభాషలో గావించిన అధ్యక్షులోపన్యాసము నడిచినవడి అనువాదము:—

1921 వ సంవత్సరములోగల రాజకీయ ఉద్రేకమునకు ను ప్రస్తుతమందలి మాంద్యమునకును పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారు కారణములను చెప్పిరి. 1921 వ సంవత్సరములోని నా నాశాఖలందును పరిశీలన సంఘభావమును కార్య నిష్కర్షయు ప్రతిపక్షులు, గుండెలియిజేసి మన దాడినుండి రక్షణ మార్గములను సృష్టించిరి. ప్రస్తుతమునగల సాంఘిక వైషమ్యములకు గారణము నాయకులయందుగల భేదాభిప్రాయములే గలవారీ బాహ్యమైనది గాకపోయినను వంకరటింగిరలతోగూడి కొనినదై యును యుద్ధ సమయమందు విజయాపేక్షకులగు నాయకులు పట్టి న గారి రేం గ మ్యు స్థా న ము ను కేర్చు న దై యుండును. కార్య సాధనల్యమునకు తగిన మార్గా న్వేషణముచేయనియెడ బద్ధనేనకైనను అపజయము గాంచవచ్చును. ప్రస్తుత మీముఖ్యమైనవిషయమును మరచుటచే మనకీర్తి దుర్భల సంభవించెను. స్వరాజ్యముసంభా

దిండుటకు ఎల్లరును మనల నిరుత్సాహము నొందించునట్టి కష్టములను భారదోల్చి ప్రయత్నించవలయును. జాతీయోని కష్టములను చోకముఖమునకు చెచ్చి సాంఘిక దుర్బలములను నిర్మూలించవలయును. ప్రజలందరును యేకమైనగాని రాండులేచిని సమావేశముగావలయునని బట్టుటచే నెవ్వరును మనకొరకైయ్యకొనరు. వారి సంఘభావముచే వంగరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము నొడించెను. దీనివలననే శాస్త్రభుత్వమువారు రాజ్యపద్ధతిని మార్చుకొని కాశనసభాధ్వారా పాండబాలని విజయమును నిర్వంధప్రయోగ ముపయోగించిపాండబాబుమన్నార. వారుసుభాష్ చంద్రబోసును నిర్వంధించిరి. లోకుగారిని ఎరుగనివారెవ్వరును లేరు. బోసుగారితో నిర్బంధింపబడినవారి మిత్రులును ప్రజలకు బలచయలే. వారు నిర్దోషులని మీరెరిగిన యంశమే.

గుణపాఠము

నీమనుండి దిగినపిమ్మట జుగ్గులూర్ పాషా దేశీయులకు నిచ్చిన సంక్షేమమును చెప్పిరి. ఇంగ్లాడునకు రాయబారమునుండి ఈజిప్టుదేశీయులొకగుణపాఠమును నేర్చుకొనిరి. యేదేశీయులవారి కీ క్రిమిదనే యాధారపడియుండవలయు నని యాజిప్టువారు నేర్పిరి. పరాధీనులరక్షించువా రెవ్వరును లేరు. పరాధీనులము దీయ్యనినూలుట జెప్పి మరింత బలమగునట్లు యేర్పాటుచేయబడును. కానస్వకీమిదనే దేశోద్ధారకులు శాధారపడవలయును. కేత్రులను సమహర్షుకొని హక్కులారకుసంఘర్షణము గావింపవలయును. తేజమంతయునువికమత్సర్వజము క్రింద నిలిచి గుడాను ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమునకు, బోరాడవలయును. హిందూదేశమునుయిట్లులేవారివంటిఆతయములతోవారు బోయి నరహదారీనే బోవలయును. ఇరాండుజయమొందినట్లును ఈజిప్టు విజయమొందుటకు నిశ్చయముజేసికొనినట్లును ప్రాందవులు దేశీయులనెన్నోజాతికేత్రులనన్నియు కేంద్రీకరణము గావింపవలయును. సంగీభావమే మనకీర్త్యము. స్వరాజ్యమేమన గమ్యస్థానము. ఆహింసయే సాధనము.

సాంఘికపోరాటములకు గారణము

కాళాభేదములు మతభేదములు నాశ్రయించి సాంఘిక సభలను నిర్మాణముచేయుటయే సంయుక్త రాష్ట్రీయలందరూ మహమ్మదీయ పోరాటములకు గారణమని అధ్యక్షుడుచెప్పెను. హిందూమహమ్మదీయులలో మతభేదములందును వైషమ్యండుట సాధారణ విషయమేగాక కాళాభేదములవలన హింసాపులలోనే భేదములగుటకు. కనుక మతభేదములు బోవలయునని నయెడ దీని కంతులేదు.

సామాన్యపునాదులపై హిందూ మహమ్మదీయుల సాంఘిక జాతీయతనము నిర్బంధమయ్యెను. పోరాటము లుండవు. సాంఘిక సఖ్యతయును గావలయునని గోరచున్నాను అని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. చయినా దేశీయును జాడుడు. అసంఖ్యాకులగుమహాగుర్తులులచ్చటగలరు. కానిసాంఘికవికల్పయుభావవలని వికల్పయునిచ్చటగలరు. వైవా దేశీమందలి మహమ్మదీయుడు చైనాదేశీమందలి బాధమతస్థునకును భేదములేదు. వారు భయులకును భాషయు దైక్యతనుదిరిది. సాంఘికమనందును బిరుభయులను నిట్లుటకు నాదియొకటియ. కాని మతములు వేరు. హిందూదేశము నందుగూడ మనము ప్రబోధము చేయవలయును. హిందువులు గ గా ని హమ్మదీయులు గ గా ని యుండుట వలననే ప్రత్యేక రాజకీయమైనగాని మతసంబంధమైనగాని సత్వయోధాగూడవని మనము స్పష్టముగ చెప్పవలయును. ఇకవిడివిడుపంపత్సరములకేతము వరకు పట్టణములందు యిం సంఘములవారికి సాంఘికైకమత్సరము గలదని అధ్యక్షుడు వాక్కాటించెను. కొందరు మొగలాయిరాజులు సాంఘికైకత్వము స్థాపింపబ్రయత్నించిరి. ఆక్బరు చక్రవర్తి జాలిగకు కృతాన్ధుడయ్యెను. సాంఘికమనంబంధములైన హిందూమహమ్మదీయ సంఘలస హిందూసంఘటనమును ఖిలాఫత్తుకమిటిని, ఆఖిలమహమ్మదీయ సమితిని, అలిగలక్ మహాబీరుదాల్ మొదలైన సంస్థలను యెత్తివేయవలసినదని అధ్యక్షుడు డిరెక్టును ప్రబోధించిరి. భిన్న సాంఘికసంస్థల కవసరములేదు. ఎల్లసంఘములను కాంగ్రెసు యొక్క విశాలమైన చుట్టుముక్రింద నుండవచ్చును. కాంగ్రెసు అన్ని భిన్నజాతులవారిని సురక్షితముగ గాపాడగలదు. వేరైన సంస్థనేదియైన స్థాపింపబూనినచో నది హిందూమహమ్మదీయ సంఘముల అభ్యుదయమునుగోరు రాజ్యాంగసంస్థ గావలయును. పోరాటములకు నొకకారణము గోరవ. ప్రాందవు లేవిషయమై వ్యాపకము జేచినయెడ 24 కోట్ల హిందువులు గోమాంసము దినకుండ జీవించునప్పుడు తాము మాత్రము జీవించజాలమాయని మహమ్మదీయులు యోచించు కొనవలయును. ఈవిషయము వారంటు వారు అలోచించుకొను భారము మహమ్మదీయ సోదరులపై రెట్టెను. వారిత్యాగమే అఖండమైన సమ్యక్త శక్తి గలిగి యును. హిందువు లెంతబని సల్పుచున్నారో అంతకృషి మహమ్మదీయులు భారత

దేశము క్రొరకు జేయుటలేదనుటకంటె హిందువులు ద్విగుణీకృత్యోత్సాహముతో కృషిసల్పి మహమ్మదీయులకు ఆవర్యన ప్రాయముగావలయునని హిందూసోదరులను అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను.

నూలు చందా

నాల్గు ఆశాలకు బదులుగ కొన్నిగజములనూలు చందాగా నియమించుటచే కాంగ్రెసు సంఖ్యదగ్గిరయెడ నందులకు విచారించబనిలేదు. సభ్యులెంత తక్కువనుండునో వారు జేయు బని అంత ఆచూకైమైనదని చెలిసికొనవలయును.

1920 సంవత్సరమునుండి రాష్ట్రము మన దేశస్వాతంత్ర్యధ్వజముగ నున్నది. అధ్యజము మన వైషమ్య పరిభాగమున నుండవలయును. ఆధ్యజముక్రింద దేశీయ రెల్లరగలసి స్వాతంత్ర్య విజయమునకు బోరాడవలయును.

నిమ్మజాతులు

కాంగ్రెసు నందును రాష్ట్రీయ సమావేశము లందును హిందూసాని భాషయందే చర్చలును, కార్యనిర్వహణము జరుగవలయు ననియు నాభయేరెక్కు సభికసంఖ్యాకులకు చెలిసిన భాషయనియు అధ్యక్షుడు వక్కాటించెను.

స్వసాయకాసనములు

సంయుక్తపరగజాల కాసనసభలో ప్రవేశభెట్టబోవు స్వసాయకాసనములను గురించి అధ్యక్షుడు చెప్పెను. చేతు బోవు ఆ గ్రామ నెంసీ ఆ ట్ట రై తు ల అభ్యుదయమునకు భంగకరమైనవనియు రాష్ట్రీయలోని రాచకీయ జీవమునకు గొడ్డలిపెట్టెయ్య వారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము భూస్వామి వంశపరంపరగన్ను రైతును దొంగించుటకు హక్కులేదు. కాని చేయబోవు కాసనములో కొన్నిపరకులపై నియముపై నీఆధికార మాయన గీయబడును.

నిమ్మజాతులు

నిమ్మజాతులవారియొక్క కురవత్తయు అంటరానివాకి యిబ్బందులనుగురించి అధ్యక్షుడు ప్రసంగించెను. వినువారలందరను నిమ్మజాత్యుద్ధరణమునకు గట్టి శ్రమత్నములను జేసి హిందూసంఘము బలపరచవలసినదని గోరిరి.

స్వరాజ్యవాదులను, సమేయవాదులను, లిబరలువాదులను హిందువుల మహమ్మదీయులకెల్ల భారతీయులను వికమత్సరము స్థాపించవలయుననియు నందరును గలసి ప్రభుత్వమును నెదుర్కొని స్వరాజ్యము సుస్థిరముగ స్థాపించ వలయునని అందరిని ఉద్బోధించెను. (అ. ప్రె.)

చీఫ్ ప్రసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు

కూలివాండ్రు అల్లరులకు నష్టపరిహారము

బొంబాయి, నవంబరు 1:—గడచిన ఫిబ్రవరిమార్చి నెలలలో యంత్రములందు బోచేయు కూలివాండ్రుగావించిన అల్లరులలో నష్టము బొందినవారికి ముదరాగాశీయబడెను. ఎవరెవరి కెంతంత ముదరానీయబడినదో నేటిమధ్యాహ్నము బహిరంగముగ కోర్టులో చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు జదివరి వారి టెంటాగ బండ్లకు గలిగిన నష్టములకు టి. పుల్లమరాగారి రూ 210, హరీ నగారికి రూ, 280, లీపీ బార్నరుగారికి రూ 129 లు నీయబడెను. ఒక పార్సీ కుద్యపానవిక్రయదానకు రూ 500 లును, మరియొకని యంటిబడిగావించిన వొంగతనములకు నష్టముక్రింద రూ 6275 లు నిష్పింపబడెను. ఏనివెళ్ల ప్రస్తుతయంత్రకాలవారికి రూ 87000 లు నష్టమీయబడెను. యంత్రదార్ల అస్తికిని, కుద్యపానవిక్రేతల అస్తికిని, విరోపావాడిని కూలి వాకు నష్టముగావించినని ప్రభుత్వమువాకి మేజిస్ట్రేటుగారు రిపోజుచేసిరి. విరోపా జాతీవారికి గాని మద్యపాన విక్రేతలకు గాని కూలివారితో నేమియు సంబంధములేదు. పీరియెట్గా వించిన దుష్కార్యములను చూడ కూలివాండ్రు వెనుక 1921 సం॥లో జరిగిన రీతిని నడచిరనియు లేక కాళ్యాంగ విధానాసంత్కపిదారులు జెప్పినట్లు బోవుచున్నారని దోచుచున్నది, కాన ఎస్. సి వాడలలో సంభవించిన అల్లరులకు నావాడలలోని కేటుపేయరులనుండి యీముత్తములను వసూలుచేయవలయునని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి. బిరుదాంతితులు, న్యాయాధికారులు (Justices of the peace) బ్రభుత్వమువారియొక్కయు పురపాలన సంఘమువారి ఉద్బోధనలనుండియు అపరాధపు బహువసూలుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

అమృతాంజనం దిహి, మదరాసు. బొంబాయి

మూడవ వాయిదానూలు పంపిన వారి నామములు—నభ్యేతరులు

సం॥	నభ్యేతరుల పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు సం॥	నూలుపాడవు	నూలు సం॥
515	వి.న్ బోషిగారు	మద్రాసు	957		
516	యర్రమిల్లి రామదమ్మ	గంజాం	958	400	17
517	గ్రంథి చలపతిరావు	విశాఖపట్నం	959	1280	8
518	సోయిరకొమ్మ (18 సం॥లు)	మద్రాసు	960		
519	బాతీయపాకలబందరు-విద్యార్థి ఆదివి సత్యనారాయణ	తూ.కృష్ణ	961	2020	14
520	కే. రామకృష్ణారావు	"	962	2160	14
521	ఆర్.కృష్ణాచార్యులు	"	963	4209	16
522	కొమండూరి గోపాలయ్యంగార్	"	964	2300	15
523	సున్నరాజు	"	965	1960	17
524	పీసపాటి వెంకటసుబ్బారావు	తూ.కృష్ణ	966	2025	9
525	మాచిరాజు శేషమ్మ	గోదావరి	967	600	14
526	కంకిరెడ్డి వెంకటనరసయ్య	గుంటూరు	968	2000	17
527	దండమూడి రాజగోపాలం	తెలంగాణ	969	4000	22
528	ఆట్లూరి సత్యనారాయణరాజు	గోదావరి	970	2000	21
529	కారుమూరు శ్రీరామమూర్తి	"	971	1000	35
530	యస్. తారాచారియర్	చిత్తూరు	972	500	32
531	రామకృష్ణ స్పీనింగ్లబ్	"	973	1680	18
532	సి. కే. విజయరావు	"	974	840	27
533	డి. శ్రీనివాసాచారి	"	975	840	17
534	రామయ్యం రామయ్య	గుంటూరు	976	1680	17
535	పాపగంటి రాజీంద్ర ని	గోదావరి	977	1000	22
536	చతుర్వేదుల సుబ్బయ్య	గుంటూరు	978	1000	29
537	యర్రమిల్లి సవాసమ్మ	గంజాం	979	2000	15
538	యలమంచిలి వెంకటప్పయ్య	తూ.కృష్ణ	980	1700	15
539	యస్. నాగరత్నమ్మ	గుంటూరు	981	850	19
540	లంకా దుర్గాప్రసాదరావు	ప.కృష్ణ	982	200	15
541	తిక్కవరపు కమలమ్మ	తెలంగాణ	983	2000	26
542	పిరమల్లు తిరచామయ్య	గుంటూరు	984	1000	14
543	కే. యస్. శాస్త్రి	ప.గోదావరి	985	2000	11
544	నిమ్మగడ్డ శేషగిరిరావు	గోదావరి	987	2000	15
545	కే. చిట్టెమ్మ	"	988	2000	28
546	కొనగల్ల మహాలక్ష్మమ్మ	"	989	500	19
547	వెలగా వెంకటసుబ్బమ్మ	"	990	520	20
548	నాగబండి జగన్నాథం	"	992	666	16
549	మల్లావర్లు శీతమ్మ	విశాఖపట్నం	993	2096	22
550	వేలూరి వెంకటరత్నం	గోదావరి	994	983	59
551	పేరాల ఆదిలక్ష్మమ్మ	గుంటూరు	995	2021	21
552	సున్నర వెంకటరత్నమ్మ	తూ.కృష్ణ	996	420	12
553	వేదాంతం పూర్ణానందం	"	997	480	32
554	కొత్త అచ్చమ్మ	గోదావరి	998	2000	37
555	గుమ్మడిల మధవరావు	"	999	1258	13
556	జనస్వామి విశ్వనాథం	గుంటూరు	1000	2000	15
557	చతుర్వేదుల వెంకటలక్ష్మీనరసింహం	"	1001	582	18
558	గాడిచెర్ల రామమూర్తి	గోదావరి	1002	2000	19
559	కొల్ల వెంకటస్వామి	"	1003	2000	20
560	వెల్లంకి మల్లయ్యచౌదరి	తూ.కృష్ణ	1004	2000	14
561	కనగల్ల వెంకటరామన్న	గోదావరి	1005	266	8
562	శింగం శెట్టి అన్నపూర్ణమ్మ	"	1007	1000	23
563	మద్దుల బంగారమ్మ	"	1008	1146	27
564	కొనగల్ల సత్యం	"	1009	600	11
565	కప్పగంతుల వెంకటప్పయ్యశాస్త్రి	గంజాం	1010	800	13
566	నికల ఉమామహేశ్వరం	గోదావరి	1011	666	15
567	హనుమావర్లు రంగనాయకమ్మ	తూ.కృష్ణ	1012	2000	17
568	బడిం వెంకటప్పడు	గంజాం	1013	600	15
569	మాఘం మంతెమ్మ	గుంటూరు	1014	1918	46
570	బొన్నవిత్తుల అన్నపూర్ణ	ప.కృష్ణ	1015	1050	32
571	వేమలూరి అమ్మిరాజు	గోదావరి	1016	712	23
572	యస్. సత్యనారాయణ	మద్రాసు	1017		
573	మిన్ కృష్ణమూర్తి	"	1018		
574	బోడా వెంకటరత్నం	గోదావరి	1019	2000	19
575	మాచిరాజు మాణిక్యం	గుంటూరు	1020	3500	23
576	గిరిమెళ్ల సున్నమ్మ	గంజాం	1021	58	20
577	రామచంద్ర	గుంటూరు	1022	1000	40
578	కనగల్ల బ్రహ్మన్న	గోదావరి	1023	500	13
579	ఉంతికో రామశ్రీ	ఆనంతపురం	1024	1356	11
580	పెరియారు కృష్ణమాచార్యులు	గోదావరి	1025	1220	19
581	వడ్డూరి ఆదిలక్ష్మమ్మ	ప.కృష్ణ	1026	840	21
582	తాయమ్మకో	చిత్తూరు	1027	1440	20
583	ఏలేటి సత్యనారాయణమూర్తి	గోదావరి	1028	666	13
584	తూములూరు అన్నపూర్ణమ్మ	గుంటూరు	1029	2100	53
585	గాడిపల్లి వెంకటరత్నం	గోదావరి	1030	511	30
586	చిట్టిపెద్ది సత్యనారాయణ	గుంటూరు	1031	840	15
587	మామిడి ఆంజనేయులు (9 సం॥లు)	గోదావరి	1032	328	19
588	దేవిదేవి బసవయ్య	గుంటూరు	1033	2100	24

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ నవంబరు నెల 3 వ తేది సోమవారము

	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	87.1	70.1	...	8.78	44.98
విశాఖపట్టణము	88.5	75.7	...	4.88	37.09
కాకినాడ	85.4	74.0	...	5.40	39.09
మచిలీపట్టణము	87.9	74.1	...	2.59	41.59
కర్నూలు	88.9	71.3	...	1.99	26.01
బళ్లారి	89.1	71.3	0.11	2.13	20.51
కడప	89.8	73.2	1.56	3.36	31.23
నెల్లూరు	81.1	74.4	1.36	6.05	37.96
మద్రాసు	87.9	74.3	0.10	6.34	50.74
కడపూరు	86.6	74.5	1.58	9.78	52.94
వేలూరు	87.7	72.3	0.25	3.05	39.30
కోయంబత్తూరు	84.0	71.1	0.58	9.04	22.29
తిరుచనాపల్లి	89.3	74.7	0.54	4.58	33.18
నాగపట్టణము	85.1	76.6	0.85	5.56	54.98
మధుర	89.1	74.0	0.95	2.97	33.58
పాంబన్	89.4	78.7	0.51	6.26	37.00
తిరునల్వేలి	1.96	11.82	28.34
తిరువేండ్రము	79.4	72.9	0.04	8.44	64.51
కొచ్చిన్	84.6	73.8	1.54	9.78	114.51
కాలికట్టు	83.4	74.6	0.14	12.44	117.16
మంగళూరు	88.7	75.2	0.02	3.32	125.58
తెంగళూరు	82.6	67.8	0.40	2.13	35.87
మేర్కార	75.8	63.8	...	4.43	125.46
కొడైకనాల్	62.8	52.2	0.69	5.64	62.18

సర్కారులు:—కొన్నిచోట్ల ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. కొన్నిచోట్ల మేఘములు ఒకమోస్తరుగ వ్యాపించినవి. విశాఖపట్టణములో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

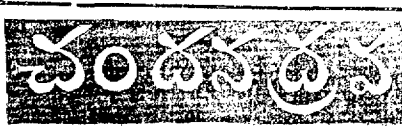
డక్కన్:—కడపలో 1.56, బళ్లారిలో 0.11 వర్షించెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. ఆర్ధ్రత చాలఎక్కువగ నున్నది. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నర్సపాతము సాధారణముగ నున్నది. కడపూరులో 1.58 వర్షించెను. నెల్లూరులో 1.36, మద్రాసులో 0.10 వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగబట్టినవి. ఆర్ధ్రత ఎక్కువ నెల్లూరులో పగటివేడిమి 5½ డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని చాలభాగమున వర్షపాతము పడవచ్చును. ఆర్. ఎస్. సామ్రాధి, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగశ్చక్తి వాస్తవాభివృద్ధి, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, యంత్రములు, ఆమెరికానాటి చీట్లపేక భూతవైద్యము, తమాషా విచిత్ర విసోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు కవిమహర్షి మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో కుమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (2113)8-6 పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళూరు గురుజిల్లా

ఈ గ్రంథము "గనెరు" అను నెగరోగమును 3 మోతాదులతో నివారించును. మంట, పోటు, పచ్చగాలేక తెల్లగా ప్రసవించుట మొదలగు బాధలు 4 గంటలలో నివర్తయగను. దీనిచే స్త్రీలకు గలుగుతున్న మహావ్యాధులు ఆశ్చర్యముగా మరుగును. సా 1 కి రు 2-0-0. వి. పి. చార్లీ వేరు రాయల్ ఫార్మసి 49 బండరువీధి; మద్రాసు.

(ఎన్) ఒక య్రోగేవను పంచాయతీ ప్రేధా బోర్డుని
 పంజగలపన్ను యొక్క గరిష్ఠపు రేట్టును నిరేశించుచు;

(టి) ఈయనకును గాని తేరే యేటకును నైనగాని ఈయనకును సరిగ్గాని నోటికినును ఉత్తరపుటకు నమూనా లుగాని అని అందజేయు పద్ధతిగాని యేదయి యేర్పరుపబడి యుండునపుడు ఆట్టి నోటికినును ఉత్తరపుటయు క్కయు నమూనాలును వానిని అందజేయుపద్ధతియును నిర్ణయించుటయు; యేప్రకటనయైనను ప్రకటించబడవలసినవిధమును నిర్దేశించుటయు;

(య) ఈ ఆట్ట క్రింద మనకు యిచ్చబడిన పనులను చేయుటలో ఆఫీసర్లకు మార్గదర్శకముగా నుండుటకొరకు;

గవర్న మెంటువారు విధులచేయవచ్చును.

(3) ఈ ఆట్ట ననుసరించి ప్రధమ విధులు ఆట్టయొక్క తేదీనుండి ఒక సంవత్సరములోగా చేయబడవలెను, మరియు అట్లు విధులు చేయబడునపుడు ప్రస్తుతవిధులు అవలంబించుటా ఉండవలెను.]

(4) ఈ ఆట్టను సనుసరించి చేయబడిన విధులు శాసన నిర్మాణసభవారు సమావేశమయియున్న కాలముందు రెండు నెలల కంటే తక్కువగాని కాలమువరకును శాసననిర్మాణసభవారి యెదుట ఉంచబడవలెను.

వి. టి. శృష్టమ ఆచార్యార్య,
గవర్న మెంటు ఆఫ్ ది సెక్రటరీ,
లా (అంబేద్కర్) డిపార్టుమెంటు.

వెలింగుటన్ సినిమా

మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు 1565

1.11.24 తేది శనివారమునుండి 4.11.24 మంగళవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 గం. శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గం. కూడగలదు

గోల్డువిన్ సూపర్ డ్రామా

ది ఓల్డు నెస్టు 8 భాగములు.

లెల్లిప్రేమ, కుటుంబసౌఖ్యమును తెలుపుకథ న్యాయ, కామిక్ కూడ చూపబడును

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులచే

కలిగిన నరముల బలహీనమునకు అత్యద్భుతమైన గుణము గలిగినది

తిరునల్వేలి జిల్లా, కృష్ణాపురము నివాసస్థుడును, ప్రస్తుతము మద్రాసు అర్మీనియన్ వీధిలో నెం 72 రు భవనమునందున్న పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారికి వారు నావ్యాధితై త్వరలోను అద్భుతముగాను చేసిన చికిత్సకై నేను మిక్కిలికృతజ్ఞుడను. మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులచే కలిగిన నరముల బలహీనతచే చాలాబాధ పడుచుంటిని. ఒకపాటు దినములచికిత్స నావ్యాధిని పూర్తిగా తొలగించి నాకు నూతన ప్రాప్తి నిచ్చినది. ఆంగ్ల వైద్యుల వద్దను యితర వైద్యుల వద్దను చికిత్స పొందుటచే నాకేలాటి గుణమును కలుగలేదు.

మైలాపూరు మద్రాసు } హెచ్. వి. శంకరరావు,
25.8.25 } ఇకకంట్లాత్స్ సర్వేయర్.

రత్నపురుష లేఖము

శుక్లవస్తువును పొంగొట్టి బలముగలగజేయు అద్భుత లేఖము ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్తుమైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేఖమువల్ల మేహము వల్ల వచ్చిన దగ్గు మొదలగు రోగములు మాత్రరొగములు కూడ తగ్గును. జన్మియ్య. 8.4.0.

మహాద్రాక్షాది చూరము

శ్రీలపాలిటి సంజీవిని

శ్వాస్త్రసమ్మతముగా ఆధునికవిజ్ఞులు మొదలగు వివిధగల వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. శుక్లములు, ఋతుములు, వంద్యత్వము మొదలగు శ్రీల సమస్తరోగములను వారణాలి సంతానము కలుగజేయును. ఒకనునిషిత నెలరోజులకు సరిపడు చూరము గల జన్మియ్య 4-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

నంద్యాల

(ఒకవిలేఖరి)

ధన్వంతరిజయంతి

ఈయూర నాయుర్యేంద్రవైద్యులు శ్రీ టి. రామభద్రయ్యగారు నడుపుచున్న నాయుర్యేంద్రవైద్యశాలయందు తరతర 26 వ తేదీన శ్రీ ధన్వంతరి జయంత్యుత్సవము జరుపబడెను. ధన్వంతరి చిత్రపటమును, శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ దేవాలయము దాక నూరేగింపబడెను. పిమ్మట ఆ ఆలయపు మధ్యావరణములో శ్రీ గాడిచెల్ల హరిసర్వోత్తమరావు గారి యధ్యక్షతకీర్తిం ద సభ సమావేశమయ్యెను. శ్రీ రామభద్రయ్యగారు తొలుత వార్షిక నివేదిక చదివరి. గతవత్సరమునకున్న రెండింతలు పని జరిగినదని నివేదికనుబట్టి తెలియచున్నది. పిమ్మట శ్రీ మహానందయ్యగారు నాయుర్యేంద్ర వైద్యమునుగురించి మాటలాడిరి. తరువాత డా. నారాయణశాస్త్రిగారు భారతదేశ వైద్యమున వర్తమానమున పాశ్చాత్యులు కనిపెట్టుచున్న శబ్దచికిత్స, వర్ణచికిత్స, ప్లాన చికిత్సలుకూడ కలవని నిరూపించిరి. కడపట యధ్యక్షులువర్ణసింహుడు, నాయుర్యేంద్రవైద్యుని నొంకనున్నందులకు కారణములను పేర్కొని, ఆయుర్యేంద్రవైద్యులు రహస్యమును కొనకయు, బాగునూలై రోషపరీక్షకు గడంగినలాభకరంబని నుడివరి. కడపసభ ముగియుటకు ముందు శ్రీమహానందయ్యగారు లేచి, నవ శేష్యుర దేవాలయము, మహానందేశ్వర దేవాలయముల తరపున నొక ఆయుర్యేంద్రవైద్యశాల యుండవలెననియు ఆ ప్రయత్నముల నేరేనిజేసిన మహానందేశ్వర దేవాలయపు కార్య నిర్వాహకవర్గము వారిని ప్రోత్సహించి, నాలపాలు ఖర్చులు భరించుటకు సమ్మతింప జేతుననియు, వాగ్దానమిచ్చిరి. సంస్కృత విద్యాలయపు విద్యార్థులు ఉత్తరరామాయణములోని యొకరంగము చాలచక్క సంస్కృతభాషలో భేలనమొనరించి రామ, లక్ష్మణ, పరశురామ పాత్రలను ధరించిన చిన్ని బాలకులు మద్దులాలకుమాటలు చెప్పి, పద్యముల వల్లించి సభ్యుల వానంద పరకులచేసి, క్లాసుపా తులెరి.

హిందూముసల్మాను సమన్వయ

కోటలో మశీదునును ప్రక్కనున్న యొక హిందూగృహములో యొకశుభకార్య సందర్భమున మేళమును, తలనాకిలిలోపలనే వాయింపుచుండిరి. మసల్మానులు అనేకులుచేరి అట్లు మేళ తాళములు వాయింపుచుండనియు వాకిలి మూసుకొని లోపల వాయింపుకొన వలయుననియు, వాదించిరి. వాకిండు మూసుకొని మేళములు వాయింపుట హిందువులకు సభుభవని హిందువులు వాదించుచుండిరి. ఇంతలో నావైపున నొక యిమ్మారుమంకి, ఈవైపు వొక యిమ్మారుమంకి ప్రజలు ప్రోత్సరి. మాటలుచాల తీవ్రతరముగ విజృంభింప దొడగెను. ఊరి సబ్ ఇన్స్పెక్టరు అంతలో రంగమున హాజరై గుంపు చెదరపఱచెను. ఈ కలతలు నాపుటకై డిల్లీ తీర్మానానుసారముగ శ్రీయుత సర్వోత్తమరావుగారు ఈయూరిపురపాలకాధ్యక్షులు శ్రీయుత కే. నరసింగరావుగారు, పంచాయతీ సేర్పాయిలు జేయ పూ ని రి. ముసల్మానులు 18 మంది హిందువులు 18 మంది పంచాయతీ సభ్యులుగన, ఇందులకు సరిపంచ యతీ దారుగా శ్రీ సర్వోత్తమరావుగారును, ఎన్నుకొనండిరి. అప్పుడే యీ పంచాయతీ సమావేశమై, ఉన్నతగాదా విషయములలో సనేకములను పరిష్కరించెను.

శ్రీ సర్వోత్తమ రావుగారు

విశాఖ పట్నము కాంగ్రెసుతోగా దాలు పరిష్కరించుటకై శ్రీ సర్వోత్తమరావుగారిని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభవారు నియోగించిరి. సభ్యులము విశాఖ-పట్నం చెల్లి తగాదా పరిష్కరించెదరని తెలియచునది.

మోహిని తైలము

5 తులీ నూనెల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇజుమనోపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీధర్మ, శిశుగర్భులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును నుండదుల మిహాలపిల్లలములకు ప్రాసగు తురుమును మనోహరముగ చెంది కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయముగ నువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇగురు పొరుగు వాడలకుబాడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోనుండును పుట్ట విచ్చెదు. దీనియందు మనోహరముగ నువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి తయారుచేయించి నెలరోజు సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడచి నున్నాము. జేయబడ సావరిణింపిన నిజము తెలియగలదు అమృతాంజనం శివో, నందరాన - బాంబాయి.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధన్వంతరి జయంతి మహోత్సవములు:—ఈ

తత్సమన నెల్లూరు పురమున ధన్వంతరిజయంతి మహోత్సవములు వివిధప్రదేశములయందు జరుపబడెను. తిలక్ పేటయందు ఆయుర్యేంద్రవైద్యశాలయందు పులిగండ్ల నరసింహశాస్త్రిగారిచే నెలకొల్పబడిన అన్నవైద్యాలయమున అక్టోబరు 26 తేది ఆదివాసీము ఉదయము 6 ఘంటలు మొదలు 8 ఘంటలవరకును ధన్వంతరి పూజాదికృత్యములు జరుపరచుగ జరుపబడెను.

బహిరంగసభ:—సాయంత్రము 5 ఘంటలమీ

దట అన్నవైద్యాలయమునకు సమీపమున శ్రీయుత విస్సారాజగోపాలరావు డి. యె. బి.యల్. గారి యధ్యక్షత క్రింద ధన్వంతరిజయంతి మహోత్సవ సందర్భమున నొక బహిరంగ సభ జరిగెను. శ్రీయుతులు శింగరాజు రామారావు, ఓరంగటి వెంకటసుబ్బయ్య కొమాండ్మారు పార్లమెంటు అయ్యంగార్, కొత్తపల్లి యానాదయ్య, యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు, జనాబ్ గయానాపెయి డాక్టరు శ్రీనివాసరావు మున్నగువార నేకులు సభకు విచ్చేసియుండిరి.

శ్రీయుతులు పులిగండ్ల నరసింహశాస్త్రి, యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు, గయానాపెయి, ధైరవముర్తి, ఓరంగటి వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు ధన్వంతరి అవతారము ప్రస్తుత ఆయుర్యేంద్ర పరిసితులు అభివృద్ధిపూర్వములు, ప్రభుత్వసహాయము మున్నగు విషయములగుర్చి ముచ్చటించిరి.

సంస్కృతపాఠశాల :—ఈ పాఠశాలయందునుమా

డ ధన్వంతరి పూజమును గునవి విద్యార్థులు జయప్రదముగ నెఱవేర్చిరి. మధ్యాహ్నమున విద్యార్థుల సభయందు శ్రీమాణిపండిత చక్రవర్తిని శ్యామ ఆయ్యంగార్ గారు ధన్వంతరి అవతారమునుగుర్చి చక్కగ బోధించిరి.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము:—వై విశ్వవిద్యాల

యములోని ప్రధాన ఆంగ్లపండితులును మద్రాసు ప్రాంత వాసులునగు ప్రొఫెసర్ శేషాచార్యయ్యంగార్ గారు గడిచినవారమున యిచ్చటికి విచ్చేసియుండిరి. పురజనులతోకలె నెల్లూరు వర్ధమాన సమాజము వారి యాజమాన్యమున నెల్లూరుపురమందెరమున విశ్వవిద్యాలయములోని వివిధ కట్టడములు విద్యార్థుల వసతిగృహములు, గురుకులాశ్రమముల వలె నొప్పు యితరవిధములైన సౌకర్యములు, మున్నగువానినివీటిని మ్యాజిక్ లాండరు సహాయమున పలుములజూపుచు, నుపన్యసించిరి. పురజనుల నేకులువిచ్చేసి, హిందూవిశ్వవిద్యాలయముగుర్చి కొంత తెలుసుకొని మిగుల ఆనందమునొందిరి.

శ్రీయుత శేషాచార్య యిచ్చివసన్యాసములనే విద్యార్థులకుప్రత్యేకముగ గవర్న మెంటు ప్రైవేటుపాఠశాల వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాలల నందునకూడ నొనంగియున్నాడు. విద్యార్థులమీద శ్రద్ధతోవాసని నాలకించుచు తమకట్టిసౌకర్యములు లేమికి మిగులించిందిరి.

నెల్లూరువర్ధమానసమాజము:—ఈసమాజమువారు యీ

వత్సరము దశరామహోత్సవము జయప్రదముగ నెఱవేర్చిరి. ఈ సమాజమున యిచ్చటివిచ్చేసియుండు కళియంగం జనేయ బిగదాంకితులు శ్రీపతిశేఖరగారిచే నెలకొల్పబడిన నాటకసమాజమువారు వర్ధమానసమాజమువారి ప్రార్థనవై, యాదవరామ మహోత్సవములయందుపాల్గొని గడగర్వభంగమునందలి కొన్ని ముఖ్యఅంశముల ప్రదర్శించి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. సమాజ పునర్జన్మము శ్రీయుత మైదవోలు చెంగయ్య పండితులుగారును, మరితరులును ఆంజనేయపాత్రనుధరించిన శ్రీపతిశేఖరగారిని, గడగడ్ పాత్రనుధరించి చక్కగవివరించిన వారలను మిగులప్రశంసించిరి. వారొసరినసాయమును మిగుల కొనియాడిరి.

తిక్కనగ్రంథాలయము - వలేశేఖరగారిధర్మము:—వ

ర్ధమానసమాజమువారిచే నెలకొల్పబడి ప్రస్తుతము పునరుద్ధరము నలంకరించి పురజనుల కత్వంతలాభకారిగానుండు తిక్కనగ్రంథాలయ ఉపయోగార్థము కళియంగంజనేయుల సీ|| యగ్గ|| వలేశేఖరగారు ఉచితముగ ఒక పెద్దదొంగరాను ఒసంగదమని నాగ్దానముచేసిరి.

ఆంధ్రసభ:—నెల్లూరు ఆంధ్రసభవారుకూడ యీవత్సరము దశరామహోత్సవములను రహకార్యలయమున చక్కగ నెఱవేర్చగలిగిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 3-వ తేది సామవారము

(1) ఖాస్యములు

బనియాల బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0 వజ్ర	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరక	
కుసుమ తెనాలిని ,, ప 48 గలవి రు 14.0-0 14-8-0	
నెల్లూరిని ,, డిటా ,, 15-8-0 16-0-0	
డిల్లీని ,, డిటా 45 గలవి ,, 16-8-0 17-0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0 9-0-0	
నువ్వులు ,, ,, 20.0-0 24-0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0-0 రు 12.0-0	
సెనగలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 12-0-0 16-0-0	
ఉలపలు ర 164 ,, ,, 9-4-0 11-4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి రు 170.0-0 175.0-0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0-0 26-0-0	
కొండాపురం వేరుసెనగపప్పుబా 1-కి ,, 65.0-0 68-0-0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 60-0-0 62-0-0	
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 155 మిషక నూనె 160	
అముదమునూనె బా 1-కి రు 176.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపగుపు బా 1-కి రు 190.0-0 195.0-0	
కూరపగుపు ,, రు 125.0-0 130.0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరిని) బా 1-కి రు 120.0-0 122.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మూగు 1-కి రు 50, 55	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి రు 85.0-0 60.0-0	
చింతపండు బా 1-కి రు 30.0-0 49.0-0	

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి ప రు 82.0-0 82.0-0	
చదరం ,, 82.0-0 88.0-0	
రవుండు ,, 82.0-0 86.0-0	

(6) లోహములు

నెండి 100 కులంక రు 76.0-0 79.0-0	
బంగారము, కులము 1-కి రు 22.8-0 23.0-0	
పవన 1-కి 14.11-0	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 260.0-0 265.0-0	
రాగి డిటా రు 295.0-0 300.0-0	
అస్కాచక్కెర బా 1-కి రు 88.4-0 88.12-0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 75.0-0	
తొట్టికృష్ణము డిటా ,,	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) దూది

బోండా వెన్న బారవ 1-కి రు 320.0-0	
----------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.10-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.6-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.3-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 10.2-0	
నూరేయేనుగ నెం 20 రు 11.18-0	
జపాన్ నెం 20 రు 11.12-0	
,, ,, 40 ఏ తేదిలు అయినను రు 14.6-0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9.10-0	
వద్వాక్ నెం 24 1/2 రు 12.0-0	
14 1/2 క్విల కా పక్షి రు 9.12-0	

కవహారి

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. నహా రు 1-6-0

దగ్గ క్యానకోకములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. కితకాలమున ప్రవలించు దగ్గు. క్యానకోకములు మాత్మ నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునమా, తుయదగ్గు దగ్గున సేవచలననకు నుయ దగ్గు విధమున బట్టి యుండును

అమ్మతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి.

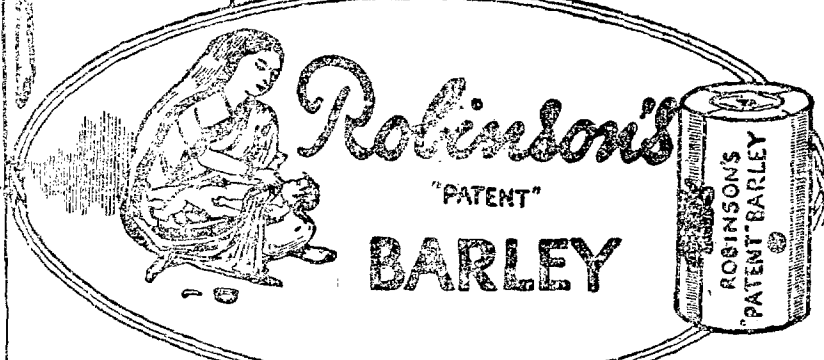
రాబిన్సన్ "పేటెంటు" బార్లీ

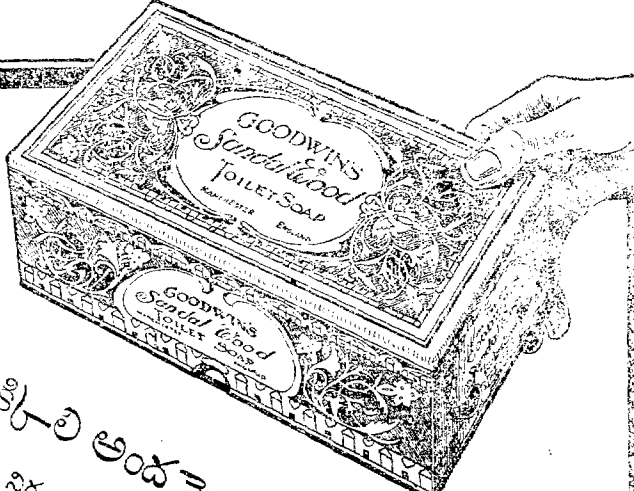
చంటి బిడ్డలు

అంగటిపాలనే పెంచబడుటలన కారణము, స్త్రీహము మొదలగు వ్యాధులకు గురియగుచున్నారు. పట్టాములందును గ్రామములందును పసిబిడ్డల మరణము హెచ్చుటకు ఇది ఒక కారణము. దీనినిండి బిడ్డలను రక్షించుటకై

రాబిన్సన్ "పేటెంటు" బార్లీని వేడినీళ్లతో ఉడక బెట్టి ఆప్రవాలు, లేక గేదె చాలు, లేక కన్ డెన్ నుడుచాలు చేర్చి వారికి వ్వవలెను. రాబిన్సన్ "పేటెంటు" బార్లీ చే పెంచబడు బిడ్డలకు ఏ వ్యాధియరాదు. మరణము వారు మిక్కిలి అద్భుతముగా పెరిగి, ఆరోగ్యవంతులు గాను, బలవంతులుగా యుండి వారి తల్లిదండ్రులకు ఆనందమునిచ్చెను.

ఇదిక బ్రిటే ఆఫీసు బార్లీ. అన్ని దుకాణములందు కైద్యకాలందు, మలసరకుల దుకాణములందు ఇదికొర దును. ఇక్కడ తెలుపబడిన తగరత దశ్యావర్తన చక్కగా గమనించుట.

మిక్కిలి అందమైన టాయిలెట్ సబ్బు

నిర్మలమైనరకము, మంచి సువాసనగలది. అన్ని ప్రాదలలోను దొరకును.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

మంచి అభివృద్ధిలో నున్నది

27 నం|| నిమలనుండి మిక్కిలి వితవ్యయమునోను జాగ్రత్తతోను నిర్వహించ బడుటచే గలిగినఫలము.

నేటికి రు 2,29,00,000 లు ఆస్తిగలదు.

ఈ కంపెనీలో తప్పక మీరు భీమా చేయవలెను.

బెంగళూరు బాంచి 152 కన్పుర్ని యల్ ఏడ్, మద్రాసు బాంచి 9/10 పెకండులై నబీది.

అమృతాంజనము

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0

ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోముటువలన చిగుళ్లు గట్టిపడును చిగుళ్లునుండి రక్తము కారకుండును నోటిదుగ్గంధములేక యుండును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

దంతశూల హాతి

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0

దంతశూలము శైత్యము, రసజట్టు, పుష్పపన్నులు, వర్ణిత కలితిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల నోటి నూచిని మందులో తడిపి శైత్య నొప్పి వెంటనే పోవును.

చుంచును నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను వాచిన ముండు మోటురాలుట, జిల, గోరుడు పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన వెంటనే వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

నుందరమైన పనితరము! బహుమత పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

వీటిని కోరిన ప్రతి యొక్కరూ తప్పక మా ప్రదర్శన కాలము రా ప్రార్థించు. నీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి నిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి రు. 1-0-0 మా వద్ద ఇవి అనేక సాగనైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి అర్జరిచ్చిన మీరు కోరు కాలములోగా తయారు చేసి యిచ్చెదము. తరుగు 5 వా వజారి 1/2 సవరము 4 కి రు. 4, 1 వా రు. 5, 2 వా రు. 6. ఒక అక్షరమును ఎన్ గ్రేవింగు చేయటము వజారి రు. 0-1-0 వివరములకు వ్రాసినను లేక నేరులో నచ్చినను తెలుపబడును. (8) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, వైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

బీజేబండ్

బీజేబండ్:— నీరైపోయిన విర్యమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్నమందు గాని మాత్రముతోగాని విర్యమునుగలిగియున్న యడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యవ్వన మొనగును. ఎంత బలహీనుని కయిననూ పెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసార ముఖములనుభవించునట్లుజేసి సంతాన మందుగ జేయును. పుత్రములు రహస్యముగా నుంచుదును. 20 నూ|| సీ|| 1 కి రు. 2-0-0 వి. పి. చూరి వేరు.

ఆర్య వైద్యాశ్రమం, 38 తైరాగిమకంబిడి, మద్రాసు.

న వ ల లు సరస్వతీగ్రంథమండలి న వ ల లు

రాజమహేంద్రవరము సంపాదకుడు: తల్లావజ్జల శివశంకరశాస్త్రి

(ప్రకాశకుడు: అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి, నూతనకథాకల్పితములు—భావంతరికరములు—మృదుమధురపద సహితములు—మనోరంజకములు—నగు నవలలు రెండుమాసముల కొకటిగ వెలువడును. చక్కని క్యాటికోరైండు. ప్రవేశము రు. 0-4-0 యిచ్చి చందాదారు లగువారికి పోస్టేజీగాక చందాదారులకు రు. 1-0-0; ఇతరులకు రు. 1-8-0.

కుముద్వతి రచయిత: శ్రీమతి పులవర్తి కమలాదేవి

మనోహర మైనపదాలిత్యము—చమత్కారకథాకల్పనము — కుముద్వతి ధైర్యసాహసము — రామానందని యుదారస్వభావవర్ణనము—మిక్కిలి రామణీయకము. స్త్రీలు వ్రాసిన గ్రంథ మిట్లుండుట యది యని చదువరులు తెలుతురు. వెల చందాదారులకు రు. 1-0-0; ఇతరులకు రు. 1-8-0.

భద్రవేషి తెలిగించినది: శ్రీయత చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు.

ఇందలికథ లతిమమత్కారములు — హంతకు నశ్వేషిండు — వీటివారి పట్టుకొనుట — మున్నగు సహస్ర శ్లోకము లిందు మిక్కిలి రమ్యముగ వర్ణింపబడినవి. వెల చందాదారులకు రు. 0-8-0; ఇతరులకు 0-12-0.

న ర న ము దృ డ మై న ది న మృ క మై న ది

యిప్పటికొక్క ప్రకారము కాకుండా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలకు ఈదిగున తెలుపబడిన వాటివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోలకరటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి గుర్రరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియారే, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు, ప్రొద్దుటూరు, 59, బ్రాజ్ఞ, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంబెసింగు వక్కును. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫ్రాండర్లు ఆయిల్ ఎంబెసింగు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి విశేష చేయబడుచున్న సమర్థులవారు. వైకుంఠపురావలన్నీ సింగపూర్, నల్లూరు, సరదాగా యుక్తుబడును. మున్నరాయపిల్లవీధి, పెద్దనాయక్ నోహేట, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు ఇచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ క్షేత్రములు వ్రాసిన బహుళ వ్రాసుబడును.

రెడ్డిరాణి సచిత్రహాసపత్రక సంగ్రహ చందారు 3 మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చించబడును.

వారకాంత (నాటకము) విలువయు, విభక్తలైలము అభ్యుతనర్యలు, వీరివర్ణన చదివితీరవలయును. వెల 12

మిథునానురాగము (చేరుగన్న వల) వెల 12

గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల 10

వాసంతిక (చెంచనాటకము. చక్కనిచిత్రపటము) 10

అంధానామనంగు (నటిక) వెల 4

రెడ్డిబ్రదర్లు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.